

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200312

UNIVERSAL
LIBRARY

ಶ್ರೀಶೇಷಾಚಲ ಪ್ರಸಸ್ಸು

ಶ್ರೀಶೇಷಾಚಲ ಪ್ರೆಸ್ಸು & ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ,

ಪೊ. ಆನಂದವನ, ಜಿ. ಧಾರವಾಡ.

ಶ್ರೀ ಶೇಷಾಚಲ ಪ್ರೆಸ್ಸು ವ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಪೊ. ಆನಂದವನ, ಜಿ. ಧಾರವಾಡ

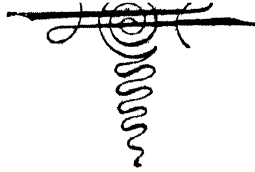
SHRI SHESHACHAL PRESS & GRANTHAMALA,

Manager. B. P. KALE Post ANANDVAN, Dist Dharwar

ಪತ್ರ್ನೇದಾರ

ನರಸಿಂಗರಾಯ

(ಒಂದು ಪತ್ರ್ನೇದಾರ ಕಥೆ)

ಲೇಖಕ: —

ಎಚ್. ಪಿ. ಸೀತಾರಾಮಭಟ್ಟ

ಹೇರಂಭಾಪುರ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ.

ಬೆಲೆ ೪ ಆ.

ನರಸಿಂಗರಾಯ!

[ಓಂದು ಪತ್ರೇದಾರೀ ಕಥೆ.]

ಲೇಖಕ:—

ಎಚ್. ಪಿ. ಸೀತಾರಾಮಭಟ್ಟ,
ಹೇರಂಜಾವುರ-ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ.

ಪ್ರಕಾಶಕ:—

ವಾಯ್. ಜಿ. ಕುಲರ್ಣಿ,
ಎಡಿಟರ್, ಸ. ಚ., ಆನಂದವನ.

೩

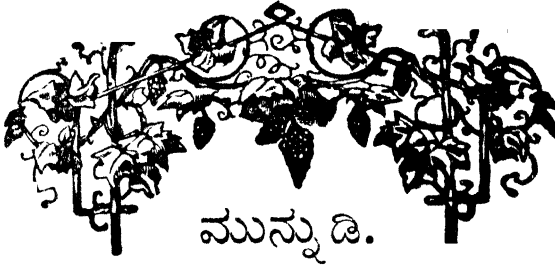
(ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರಕಾಶಕರಿಂದ ಕಾದಿಡಲ್ಪಟ್ಟವೆ)

೧೯೨೯

ಮೆಲೆ ೪ ಆನೆ,
MANOHARA GRANTHA BHANDAR
DHARWAR.

ಇದೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಡಿಟೆಕ್ಟಿವ್ ನಾವೆಲ್ಲು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಂತ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಬರೆದಿರುವೆವೆಂದು ಇದರ ಲೇಖಕರಾದ ಮಿ|| ಎಚ್. ಪಿ. ಸೀತಾರಾಮ ಭಟ್ಟರವರು ನಮಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಲೇಖಕರು ಕನ್ನಡ ವಾಚ್ಯನ ನೇವೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಹುರುಪುಳ್ಳವರೂ, ಕಲ್ಪಕರೂ ಇದ್ದದರಿಂದ ಇವರ ವಿಜ್ಞಾನಪನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪುಟ್ಟ ಕಥೆಯು ವಾಚಕರ ಆದರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಒರೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮಿ|| ಸೀತಾರಾಮಭಟ್ಟರು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಮಾತೆಯ ನೇವೆಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬೇಕೆಂದು ಹಾರೈಸುವೆವು.

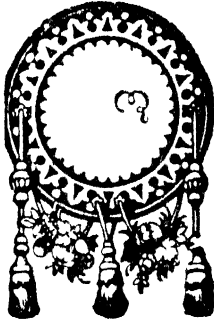
		ಸಜ್ಜನ ವಿಧೇಯ,
ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆನಂದವನ,	}	ರಾ. ತ್ರ್ಯ. ಕರ್ಪೂರ,
ತಾ ೨೮-೨-೧೯೨೯		ಸಬ್ ಎಡಿಟರ, ಸ. ಚ.

ನರಸಿಂಗರಾಯ

(ಒಂದು ಪತ್ತೇದಾರೀ ಕಥೆ)

(೧)

ಒಂದು ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನಗರದ ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ಸಾಹೇಬರು ರಾಮಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರುಗಂಟಿಯ ಸಮಯ. ಸಾಹೇಬರು ಪೋಲೀಸ ಸ್ಟೇಶನ್ ವೊಡಲಾದವುಗಳ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡು ಒಂಗೆಗೆ ಒಂದರು. ಕಾಫಿ ಪ್ರಾಶನವಾದನಂತರ ಸಾಹೇಬರು ಋರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಆ ದಿವಸ ಬಂದ ಟಪಾಲುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಒಡೆದು ನೋಡಹತ್ತಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ಪತ್ರಗಳ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಕೆಂಪು ಲಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಹೇಬರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಬಿದ್ದಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಅದನ್ನು ಆತುರತೆಯಿಂದ ಒಡೆದು ಓದತೊಡಗಿದರು.

ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬರ ಮುಖವು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಗಾಬರಿಯಿಂದಲೂ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿತು. ಸಾಹೇಬರು ಪತ್ರವನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿ ಹಾಗೆಯೇ ಅದನ್ನು ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿರಿಸಿ ಯೋಚನೆ ತೊಡಗಿದರು.

“ಆಹಾ! ಎಂತಹ ಧೀರತನವು! ಕಳ್ಳರು ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕಳವು ಮಾಡುವದನ್ನು ಕುರಿತು ನನಗೇ ಪತ್ರಬರೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಧೈರ್ಯವೆಷ್ಟಿರಬೇಕು? ಕಳ್ಳರು ಈ ದಿನ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಗುರು ನಾಥರಾಯರ ಹಣವನ್ನು ಹರಣಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು! ಇದು ಖಂಡಿತ! ಈ ವಿಷಯವು ನನಗೆ ತಿಳಿದೂ ನಾವು ತಟಸ್ಥರಾಗಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ! ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಜನ

ಹೋರರು ಸೊಕ್ಕಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಸೊಕ್ಕನ್ನು ಬೊಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕರಲು ಹಾಕಲೇಬೇಕು.

ಹೀಗೆಂದು ಸಾಹೇಬರು ಒಬ್ಬ ಜವಾನನನ್ನು ಕರೆದು ಎಲೋ! ಈ ಕೂಡಲೆ ಪೋಲೀಸ ಸ್ವೇಶನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ವೋಟಾರುಕಾರನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕುಮಂದಿ ಪೋಲೀಸ ಜವಾನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿ ೯ ಘಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ ಸೋಮಪುರದ ಗುರುನಾಥರಾಯರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಹೇಳು. ಈ ದಿನ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲೊಂದು ದರೋಡೆಯು ನಡೆಯುವ ಸಂಭವವಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೋಗ ಹೇಳು, ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಜವಾನನು ಅಪ್ಪಣೆಯೆಂದು ತಕ್ಷಣವೇ ಪೋಲೀಸ ಸ್ವೇಶನ್ನಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಪ್ರಿಯವಾಹಕರೇ, ನೀವು ಸುಪರಿಂಡೆಂಟ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಬಂದ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಲು ಆತುರರಾಗಿರುವಿರಲ್ಲವೇ? ಇದೋ, ಆ ಪತ್ರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆವು.

—ಪತ್ರ—

ಸುಪರಿಂಡೆಂಟ್‌ಸಾಹೇಬರೇ:—

ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಯು ಶಾಂತಿ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೂ, ದುಷ್ಕರನ್ನು ದಂಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದಲ್ಲವೇ? ನೀವು ಯಾವ ಬಗೆಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವಿರೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು! ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಾಂತಿ ರಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಆಪತ್ತುಂಹಾರಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಇದೋ! ಈ ದಿನವ ರಾತ್ರಿ ೯ ಘಂಟೆಗೆ ನಾವು ಸೋಮಪುರದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಶ್ರೀಮಂತ ಗುರುನಾಥರಾಯರ ಧನವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವೆವು! ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪಿನ ಹಿರಿಯ.

(೨)

ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ಗಾಡಾಂಧಕಾರವು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕವಿದಿತ್ತು. ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಲಾಠಿ ಕಾಮುಗಿಲು ಕವಿದಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ೮|| ಘಂಟೆಯು

ಸಮಯವಿರಬಹುದು. ರಾಮಪುರದಿಂದ ಸೋಮಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಜನ, ನಿರವ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮಾರ್ಗದ ಮಧ್ಯೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೋಟಾರ ಬಂಡಿಯು ವೇಗದಿಂದ ಸೋಮಪುರದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ವೋಟಾರಿನ ನಾಲಕ್ಕು ಬದಿಯೂ ಪರದೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟುದರಿಂದಲೂ, ಗಾಡಾಂಧಕಾರದಿಂದಲೂ ಅದರೊಳಗೆ ಯಾರಿರುವರೆಂಬುದು ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ವೋಟಾರುಬಂಡಿಯು ನೆಟ್ಟಗೆ ಸೋಮಪುರದ ತ್ರೀಮಂತ ಗುರುನಾಥರಾಯನ ಮನೆಯ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಗುರುನಾಥರಾಯನು ಅದೇ ತಾನೆ ಊಟಮಾಡಿ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ಯಾರ ದಾರಿಯನ್ನೋ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ವೋಟಾರು ಬಂದೊಡನೆ ಅವನು ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ಅದರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರು ಯಾರು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಗುರುನಾಥರಾಯನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಜವಾಬಕೊಡದೆ ದೀರ್ಘಕಾಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲರು ವೋಟಾರಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಆತನ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನೆಟ್ಟಗೆ ಅವನು ಕೂಡುವ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದರು. ಗುರುನಾಥರಾಯನಿಗೆ ಪರಮಾರ್ಥವಾಯಿತು. ಆಶ್ಚರ್ಯಭರದಿಂದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮರುಮಾತಾಡಿಸದೆ, ಅವರು ಕೈಹಿಡಿದ ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದನು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕರೀ ಡ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಂಡಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ದೀರ್ಘಕಾಯರು, ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಕಲ್ಲಿಯ ವಿನೆ ಅವರ ಈ ವೇಷ-ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ಗುರುನಾಥರಾಯನಿಗೆ ಸಂಶಯಬಂದಿತು. ಎಲಾ! ಇದೇನು? ಇವರಾರು? ಮಾತನಾಡಿಸಿದರೆ ಮಾತನಾಡದೆ ಚಿರಪರಿಚಿತರಂತೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಬಳಗೇ ಬಂದರಲ್ಲ! ಇವರ ವೇಷ-ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪತ್ರ ಬರೆದವರು ಇವರೇ ಆಗಿರಬಹುದೇ? ಎಂದುಕೊಂಡು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು:—ಅಯ್ಯಾ! ತಾವು ಯಾರು? ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವಿರಿ? ಎಂದನು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುರುನಾಥರಾಯನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನು ಹಾಸ್ಯಮುಖದಿಂದ:—ರಾಯರೇ, ನಿಮಗೆ ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪತ್ರಬರೆದವರು ನಾವೇ! ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಯಂಕಾಲ ನಾವು ಒರು ತ್ರೀವೆಂದು ಒರೆದಿದ್ದೆವಲ್ಲವೇ? ಅದರಂತೆಯೇ ಈಗ ಬಂದಿರುವೆವು. ನಾವು ಬಂದ

ఊద్దేశవినన్ని నిమగ్నగీతాగలిగివేంబంటే తీరరుత్తిదే, ఎందను.

గురునాథరాయ:—బీళ్ళిగ్నీ పత్ర బరదవరు నివేయేయి? తావు బంద ఊద్దేశవన్న నానరియను, దయవిట్టు తిళిసువిరా?

వ్యక్తి:—రాయరే, నివేవు శ్రీమంతరు! నావు ఒడవరు. నిమ్మ శ్రీమంతికేయన్న నేడి, నమ్మ జేట్టియు ఊరియ తీడగిదే. ఆదుద రింద ఇందు నిమ్మ ద్రవ్యవన్న హరణమాడదీకేందు బందిరువేవు.

వ్యక్తియ మాతన్న కేళి, గురునాథరాయనిగి నిజ సంగతియు జేళియితు. ఆతను గాబరియాదను. ఎదేయు ధస్సందితు. తన్న కేళి రిగి తానే ఊరులన్న హాకికేండంతాయితేందను. ఆదరణ ధ్యేయ్ తాళి:—

ఎను! నివేవు నన్న ధనవన్న ఆపహరిసలు బందిరువిరా? నిమ్మ మ్యేమేలే స్వల్పవూ ఎజ్జ రవిల్లంబంటే కాణుత్తదే. ఈగ నివేల్లిరువిరి? యార బళియల్లిరువిరి? ఎంబుదర ఆరివు నిమగిదేయి? ఈగలే నిమ్మన్న జేడమురుగి బిగిసువేను.....

గురునాథరాయను ఇన్న పనేనేడి మాతనాడతక్కవనిద్దను. అక్షరల్లి ఆగంతుక వ్యక్తిగళిల్లొబ్బను భక్యనే గురునాథరాయన మ్యేమేలే హారి ఆవనన్న నేలక్కే కేడవి ఒందు క్యేయింద ఆతన బాయనన్న, మత్తొందు క్యేయింద ఆతన నడువనన్న బలవాగి హిదిదు, వికటహాస్య మాడినగుత్త:—ఎలా! రాయా, నమగి మ్యేమేలే ఎజ్జ ర విదే. నావేనడి హుంబరల్ల. నిన్నంతహ నూరారు మంది శ్రీమంత రన్న తలేకేగూ మాడబల్లివు. నిన్న గీడుడ్డ బేదరికేగి బేదరువవరు నావల్ల. యారన్న కరేయువి? కరే! ఎన్నుత్త వినేడికాగి రాయనన్న అత్తిందిత్త జేరళాదిసుత్తిద్దను.

మత్తొబ్బను గురునాథరాయన నేడింబదల్లిద్ద బిగద క్యే-గీంజ లన్న తేగిదుకేండు ఆతన కబ్బిణద పేట్టిగేయ బిగవన్న తరేదు, అదరల్లిద్ద నేడిటిన కట్టుగళనన్న, ఒందు పుస్తకవనన్న తేగిదుకేండు ఆ మేలే ఇబ్బరణ నేరి గురునాథరాయన క్యే-కాలుగళన్న కట్టి

ಜಾಯಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಗಿದು ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆತನನ್ನು ಜಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಮೋಟಾರು ಹತ್ತಿ ಆ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದರು!

(೨)

ಕಳ್ಳರು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಅದೇ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮೋಟಾರು ಬಂದಿಯು ಗುರುನಾಥರಾಯನ ಮನೆಯ ಜಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಪ್ರದೊಳಗಿಂದ ನಾಲ್ವರು ಪೋಲೀಸಿನವರೂ, ರಾಮಪುರದ ಪೋಲೀಸ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನೂ, ಡ್ರೈವರನೂ ಕೆಳಗಿಳಿದರು. ಗುರುನಾಥರಾಯನು ಊಟಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಘಂಟೆಯಾದರೂ ಒಳಗೆ ಮಲಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಇರುವದನ್ನೂ, ಈಗ ತಾನೆ ಮೋಟಾರು ಬಂದಿಯೊಂದು ಬಂದು ಹೋದುದರ ಶಬ್ದವು ಕೇಳಿ, ಪುನಃ ಮೋಟಾರು ಬಂದ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಸೇವಕನು ನೋಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದನು. ಆತನು ಮೋಟಾರು ನಿಂದಿಳಿದ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ನೋಡಿ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಲಾಂ ಮಾಡಿದನು. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನು ಆ ಸೇವಕನನ್ನು ಕುರಿತು:—ಎಲಾ, ರಾಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವರೇನಯ್ಯ? ಎಂದು ಆತುರತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದನು.

ಸೇವಕ (ಎನಯದಿಂದ):—ಇದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ! ಆಗಲೇ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಫೀಸಕೋಣೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಎಂದು ಆಫೀಸ ಕೋಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟನು. ಅವನ ಹಿಂದೆಯೇ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನೂ, ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಹೋದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೋಣೆಯ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುನಾಥರಾಯನು ಮೂರ್ಛೆ ಹೊಂದಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದನು. ಆತನ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಬಿಗಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಜಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಿತ್ರ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನಿಗೂ ಉಳಿದವರಿಗೂ ನೋಜಿಗವೂ, ಖೇದವೂ ಉಂಟಾದವು. ಸೇವಕನಂತೂ ತನ್ನ ಒಡೆಯನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ಭಯಗೊಂಡು ಹಾಹಾರಿ ಕುಳಿತನು.

ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನು ತನ್ನ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಕುರಿತು, ಕಾರ್ಯವು ಮುಂಚೆ ಹೋಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೀರು ತರುವಂತೆ ಆ ಸೇವಕನನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಗುರುನಾಥರಾಯನ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆತನ ಜಾಯಿಗೆ ಬಿಗಿದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಡಾಕಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೇವಕನು ನೀರು ತರಲು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು

ನೀರಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಅದನ್ನು ಗುರುನಾಥರಾಯನ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಒತ್ತುತ್ತಾ ಬಂದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಗುರುನಾಥರಾಯನು ಎಚ್ಚತ್ತು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು:—ಅಯ್ಯೋ, ನನ್ನ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀಚರು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವರಲ್ಲಾ, ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಚೀರಿದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆತನು ಚನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರನನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ:—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಯಾವಾಗ ಬಂದಿರಿ? ತಾವು ಈಗ ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಒಳಿತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನೀಚರಿಬ್ಬರು ನನ್ನನ್ನು ವೋದನಗೊಳಿಸಿ ನನ್ನ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪಹರಿಸಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು.

ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ:—ರಾಯರೇ, ನಾವೂ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿಯೇ ಹೊರಟಿದ್ದೆವು; ಆದರೆ ಆ ನೀಚರ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ನಾವಿಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಇಷ್ಟು ಸಾವಕಾಶವಾಯಿತು. ನಾವು ಬರುವದರೊಳಗೇ ಆ ನೀಚರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಡಿದುಬಂದರು.

ಗುರುನಾಥರಾಯ:—ಕಳ್ಳರು ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲ; ಬಹು ಚತುರರು. ನನ್ನನ್ನು ಬಹು ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ವಂಚಿಸಿದರು. ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರರೇ, ಆ ನೀಚರು ನಿಮಗೇನು ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು?

ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ:—ರಾಯರೇ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಸಾಹೇಬರು ಸ್ಟೇಷನ್ ತನಿಬೆಗಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಒಂದು ಪತ್ರವು ಬಂದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಘಂಟೆಗೆ ಗುರುನಾಥರಾಯರಲ್ಲಿ ದರೋಡೆ ಮಾಡುವೆವೆಂದೂ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಸವನ್ನು ತೋರಿಸದೇಕೆಂದೂ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಸಾಹೇಬರು ನನಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು, ನಡೆದು ಹೋಗುವಷ್ಟು ವೇಳೆಯು ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ವೋಟಾರು ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ವೋಟಾರನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುವದಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಬರುವಾಗ ಆ ನೀಚರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡು ದಾರಿಯ ಮೇಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರವನ್ನು ದಾರಿಗಡ್ಡಲಾಗಿ ಉರುಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುವಾಗ ಸುಮಾರು ೧ ಗಂಟೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ

ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿ, ಮೋಟಾರ ಗಾಲಿಯು ತೂತಾಗಿ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಲು ಬಹು ಹೊತ್ತು ಹಿಡಿಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಕಳ್ಳರು ಬಹು ಧೂರ್ತರಿರುವರು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ವಂಚಿಸಿದರು? ಎಷ್ಟು ಕಳವಾಯಿತು?

ಗುರುನಾಥರಾಯ:—ನನಗೆ ಇಂದು ೫ ಘಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಬರೆದಿತ್ತು “ರಾಯರೇ, ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ೯ ಘಂಟೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವೆವು. ತಾವು ಕಾದಿರುವುದು. ಇತಿ ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು” ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುದೇನೆಗಳೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾರೋ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು ರಾತ್ರಿ ಊಟವಾದೊಡನೆಯೇ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಕಾದಿದ್ದೆನು. ಸುಮಾರು ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆಯಿರಬಹುದು, ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಮೋಟಾರು ಬಂದಿತು. ಅವರೊಳಗಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಬಲಿಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇಳಿದು ಬಂದವು.....

ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ಅನರ್ಥವು ನಡೆಯಿತು, ಎಂದು ಗುರುನಾಥ ರಾಯನು ಇನಸ್ಪೇಕ್ಟರನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಕಳ್ಳರು ಕೈ-ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಬಾಯಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಗಿದೊಡನೆಯೇ ತಾನು ಮೂರ್ಛೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಾಯಿಕೆಂಬದೂ, ಕಳ್ಳರು ಎತ್ತ ಹೋದರೆಂಬದೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಒಳಕ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಲು, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ಬರಿದಾಗಿದ್ದಿತು. ಗುರುನಾಥರಾಯನು (ದುಃಖದಿಂದ):—ಐದೈದು ಸಾವಿರದ ನೋಟುಗಳ ಎರಡು ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದೆನು. ಅವೆರಡನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವರು. ನೋಟಿನ ನಂಬರಿನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೂ ಕಡೆದೊಯ್ದಿರುವರು. ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಳವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವವು.

(೪)

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚೋದನಗಳಲ್ಲಿ ಉಪರಿಸಿದ ಘಟನೆಯು ನಡೆದು ಎಂಟು ದಿನಗಳಾದವು. ಸುಪರಿಂಡೆಂಟವಾಹೇಬರು ರಾಮಪುರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಕಳ್ಳರ ಶೋಧನೆಯನ್ನು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ದಿನಾಲು ವೋಲಂಟಿಸವರು ಸೋಮಪುರದ ಹತ್ತಿರ ಎರುವ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯವನರನ್ನು ಬೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು;

ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಅವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳರಿಗೆ ವೋಟಾರು ಕೊಟ್ಟದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಂಗತಿಗಳು ತಿಳಿಯಬರಬಹುದೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಒಚಾರಿಸಿದರು. ಅವರಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಯು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದುಬಂದಿತು.

ಕಳವಾದ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಘಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀ-ಮಂತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರೊಪಾಕಿನ ಮನುಷ್ಯನು ಒಂದು ತನಗೆ ಅವಶ್ಯ ಕೆಲಸವಿರುವದ ರಿಂದ ಇಂದು ರಾತ್ರಿ ೮ ಘಂಟೆಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತನಗೆಂದು ವೋಟಾರುಕಾರ ರನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಮೈಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನೆಂದು ಈಗ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಒರುವಂತಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಮೈಲೆ-ಬು ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇ ದಿನಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದೂ, ಒಂದಿ ಯನ್ನು ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಪುನಃ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದೂ ಹೇಳಿ ವನು. ವೋಟಾರು ನಡೆಸಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ದ್ರೌವರನಿರುವದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಳ್ಲಿಯ ದ್ರೌವರನು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಬಾಡಿಗೆಯ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಣ್ಣು ಆಗಲೇ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಆತನು ಇಂಥಾ ಉರಿಗೆ ಬೋಗುವೆನೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ; ಹಾಗೂ ಆತನ ನಡೆ-ನುಡಿ-ಸ್ವಭಾವಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಉಂಟಾಗದೆ ಆತನು ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀ-ಮಂತ್ರನಿರುವನೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದೆವು. ಆತನು ರಾತ್ರಿ ೮ ಘಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ದ್ರೌವರನೊಡನೆ ಒಂದು ವೋಟಾರುಕಾರನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ದನು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಆ ದ್ರೌವರನೊಬ್ಬನೇ ಕಾರನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ತಂದೊಪ್ಪಿಸಿದನು

ಈ ದಿನ ಪ್ರೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಡೆಂಟಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪತ್ರ ಒಂದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ:—

ಸಾಹೇಬರಿಗೆ!

ನಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿನವರ ಶಾಂತಿ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ, ಪ್ರಜಾ ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮತ್ತೂ ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಸವನ್ನೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಮನಗಂಡೆವು; ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಈ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾದುದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮಂತಹ ವೀರರು ಶಲೆಯತ್ತಲೂ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಪ್ರಜಾ ರಕ್ಷಕರಲ್ಲ, ಭಕ್ಷಕರು! ನಿಮ್ಮ ಶೌರ್ಯವೂ, ಸಾಹಸವೂ ಕೇವಲ ಬಡ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೇನಾದರೂ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಹೊರಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ-ಬೆದರಿಸಿ ನೀಡಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೇ ಇತರ

ಬಹುದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಕಾರ್ಯ-ಸಾಹಸಗಳಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿರಿ. ನಮ್ಮ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮವರು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡಿರುವರು.

ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಂಚಿಸಿದ ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪಿನ ಹಿರಿಯ.

ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಒಲು ಬೇಸರವಾಯಿತು. ನನಗೆ ಈ ತರದ ಕಳಂಕವೇ? ನಾನು ಕಾರ್ಯಹೀನನೇ? ಕಳ್ಳರು ಸಾಮಾನ್ಯರಿರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಪ್ರಬಲ ಯುಕ್ತಿಕೋವಿದರಿರಬೇಕು. ಇವರನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದಲ್ಲ! ಈಗೇನು ಮಾಡುವದು? ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇವರನ್ನು ಬೈಲಿಗೆ ತಂದು ನನಗೆ ಒಂದಿರುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲೇಬೇಕು, ಎಂದುಕೊಂಡು ಆ ದಿನವೇ ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವ “ರಾಮಪುರದ ವಾರ್ತೆ” ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಜಾಹೀರು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಜಾಹೀರು ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಈಗಿಂತಲೂ ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ೫ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಸೋಮಪುರದ ತ್ರೀಮಂತ ಗುರುನಾಥರಾಯರ ಮನೆಗೆ ಯಾರೋ ದುರಾತ್ಮರಿಬ್ಬರು ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಒಂಫಿಸಿ, ಅವರ ಸದ್ದಿಗೆ ಯೊಳಗಿದ್ದ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವರು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಶೋಧ ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕಳ್ಳರ ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ೫೦೦ ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವರಲ್ಲದೆ, ಗುರುನಾಥರಾಯರೂ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡುವರು.

ವೊಕ್ಕಾಂ ರಾಮಪುರ, } (ರುಜು)
ತಾ||..... } ಪೋಲಿಸ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್.

(೫)

ಆಗಲೇ ಸಾಯಂಕಾಲದ ೫ ಘಂಟೆಯು ಬಡೆದುಹೋಗಿತ್ತು. ಇದೇವಾನ್ ದಿನಕರನು ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಘೋ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಣುವನ್ನು ಬೇಗನೇ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವೆಂಬ ಸಂತೋಷದಿಂದಲೋ, ಏನೋ? ಕೊಂಬಣ್ಣದಿಂದ ಕಂಗೆಡಿಸುತ್ತ ಪತ್ತೆ ಮಾಂಗನೆಯ ಭವನಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ತೆರಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಇನ್ನೂ ಮೊದಲ

ದಿಂದ ರಾಮವುರಕ್ಕೆ ಬರುವ ವೇದೀಟಾರುಬಂದಿಯು ಬಂದು ಆಗಲೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ವಾಗಿದ್ದಿತು. ಇಂತಹ ಪ್ರಕಾಂತ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಎದೇನು ಕೆಲಸವೋ? ನೆಟ್ಟಗೆ ಪ್ರೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಡೆಂಟಸಾಹೇಬರ ಬಂಗ್ಲೆಗೆ ಬಂದು ಹೊರಗಿರುವ ಜವಾನನನ್ನು ಕುರಿತು:—ಸಾಹೇಬರು ಇರುವರೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಮುಖಲಕ್ಷಣ, ದೇಹದ ದಾರ್ಢ್ಯ, ಕಣ್ಣಿನ ಚಂಚಲತೆ ಇವುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಆತನು ಕೇವಲ ಹಳ್ಳಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗನಾಗಿರದೆ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಒದ್ದಿವಂತ ಚಾಣಾಕ್ಷ ಮನುಷ್ಯನಿರುವನೆಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯ ಚಾಣಾಕ್ಷರಿಗೆ ತಟ್ಟನೆ ಹೊಳೆಯುವಂತಿತ್ತು. ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಜವಾನನು:—ಹೌದು! ಇರುವರು, ಎಂದನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸಾಹೇಬರು:—ವೆಂಕಟಾ ಯಾರು ಬಂದವರು? ಎಂದು ಕೇಳಲು, ವೆಂಕಟ ಜವಾನನು:—ಹೌದು, ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯ ವನು ಬಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವನು, ಎಂದನು. ಪುನಃ ಸಾಹೇಬರು:—ಆತನನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡು, ಎಂದಕೂಡಲೆ ಆ ಆಗಂತುಕ ಮನುಷ್ಯನು ನೆಟ್ಟಗೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಸಲಾಂ ಮಾಡಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಸಾಹೇಬರು ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ:—ಯಾವ ಊರು ನಿನ್ನದು? ಎನ್ನು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವಿ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಹಳ್ಳಿಯ ಮನುಷ್ಯ:—ಸ್ವಾಮಿ, ತನ್ನೊಡನೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಹೊಂಚು ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ?

ಮನುಷ್ಯನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಈತನೆಂತಹ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವನು? ಎಂದುಕೊಂಡು, ಆತನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಜವಾನನನ್ನು ಕರೆದು:—ವೆಂಕಟಾ, ಬಂಗ್ಲೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಚನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರು. ಇನ್ನು ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಕಾಲ ಯಾರನ್ನೂ ಒಳಗೆ ಬಿಡಬೇಡ, ಎಂದರು. ಜವಾನನು ಅಪ್ಪಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿದ್ದನು.

ಆಗ ಆಗಂತುಕ ಮನುಷ್ಯನು ಸಾಹೇಬರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಒಂದು ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು:—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಗುರುತು ತಮಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಊರು

ಕೃಷ್ಣನಗರವು. ನನ್ನ ಹೆಸರು ನರಸಿಂಗರಾಯ. ತಾವು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿರಬಹುದು.

ಸಾಹೇಬರು(ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ):—ಓಹೋ! ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ತೇದಾರರಾದ ನರಸಿಂಗರಾಯರು ತಾವೇಯೋ? ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನೇನು? ತಾವು ಬಂದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೇಸು ಪತ್ತೆಯಾದಂತೆಯೇ ಸರಿ.

ನರಸಿಂಗ:—ಹೌದು! ನಾನೇ ಪತ್ತೇದಾರ ನರಸಿಂಗರಾಯನು. ತಾವು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತರ ದೇಶದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಪರಿಚಯವು ತಮಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಆಗ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಳವಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿ, ಈ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಪತ್ತೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ದಿನ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದೆನು.

ಸಾಹೇಬರು:—ತಾವು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದುದು ಸಂತೋಷವು; ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯೋದಯವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುವೆವು; ಇನ್ನು ಕಳ್ಳರ ಪತ್ತೆಯಾದಂತೆಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ತಾವು ಹೀಗೆ ವೇಷಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ನರಸಿಂಗ:—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಳ್ಳರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಮಗಿಂತಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಅವರ ಪತ್ತೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ನಿಜರೂಪದಿಂದ ತಿರುಗುವುದು ಮೋಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನನಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರೆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನಾವಾಗಲೂ ಕಳ್ಳರ ಪತ್ತೇಮಾಡಲು ವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವೆನು ಅದಿರಲಿ. ತಮಗೆ ಈಗ ನಡೆದ ಕಳವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಸೂಪರಿಂಡೆಂಟರು ಕಳ್ಳರು ತಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದುದು, ತಾವು ಪೋಲೀಸಿ ನವರನ್ನು ಕಳಿಸಿದುದು, ಅವರಿಗೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲುಂಟಾದ ತೊಂದರೆ, ಗುರುನಾಥರಾಯನಿಗೆ ಕಳ್ಳರು ಪತ್ರ ಬರೆದ ಸಂಗತಿ, ಆ ನೀಚರು ಅವನನ್ನು ಮಂಚಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋದುದು, ಮೋಟಾರು ಆಫೀಸಿನವರಿಂದ ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ, ಪುನಃ ತಮಗೆ ಬಂದ ಪತ್ರ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಆಗ ನರಸಿಂಗರಾಯನು:—ಕಳ್ಳರು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರೇ ಆಗಿ

ದ್ದಾರೆ. ಇರಲಿ. ಅವರು ಒರೆದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ, ನೋಡೋಣ, ಎಂದನು. ಸಾಹೇಬರು ರಿಕಾರ್ಡು ಕಟ್ಟಿನೊಳಗಿಂದ ಅವೆರಡು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಅವುಗಳನ್ನೊಮ್ಮೆ ಓದಿ ಈ ಪತ್ರಗಳು ನನ್ನ ಹತ್ತರವೇ ಇರಲಿ ನಾನು ಒಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀವು ಪ್ರಕಟಮಾಡಕೂಡದು. ನನ್ನನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಕವರಿನಲ್ಲಿ ಒರೇ ಕಾಗದವನ್ನಿಟ್ಟು ರಾಮವುರದ ಕೃಷ್ಣ ವಿಲಾಸ ಹೋಟೆಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿರುವ ಶಂಕರನಿಗೆ ಎಂದು ಒರೆದು ಹಾಕಿಬಿಡಿ. ಈಗ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಸಾಹೇಬರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಹೊರಟು ಹೋದನು.

††† ††† ††† ††† †††

ಮರುದಿನ ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಫಕೀರನ ವೇಷದಿಂದ ವೋಟಾರು ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಮ್ಯಾನೇಜರನನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಕಂಡು ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಪರಿಚಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಆತನು ಕಳ್ಳರಿಗೆ ವೋಟಾರು ಕೊಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು. ಆದಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾನೇಜರನು ಹಿಂದೆ ಸುಸರಿಂಡೆಂಟಸಾಪ್ಲೇಬರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೇ ಈಗ ನರಸಿಂಗರಾಯನಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದನು.

ನರಸಿಂಗರಾಯ:—ತಾವು ವೋಟಾರು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಹಾಗು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಒಂದ ಆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ?

ಮ್ಯಾನೇಜರ:—ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಾನವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ವೊನ್ನೆಯೇ ನಾನವರನ್ನು ನೋಡಿದುದು; ಅದೇ ವೊದಲನೇ ಸಾರಿ.

ನರಸಿಂಗ:—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರ ಆಕಾರವು ಹೇಗಿತ್ತು? ಅವರ ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳು ಹೇಗಿದ್ದವು?

ಮ್ಯಾನೇಜರ:—ವೋಟಾರು ಕೇಳಲು ಒಂದವನು ಸುಮಾರು ೫|| ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಢಕಾಯನಾಗಿಯೂ ಒಲವುನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದನು. ಆತನ ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೩೦-೩೫ ರ ಒಳಗೆ ಇರಬಹುದು. ಆತನು ಸಾದು ಗಪ್ಪು ಇದ್ದು, ಈಗಿನ ನಮೂನೆಯಂತೆ ವೊಸೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದನು. ಆತನು ತ್ರಿಮಂತಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕದಾದ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದನು. ರಾತ್ರಿ ವೋಟಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಇವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಬಂದಿದ್ದನು. ಆತನೇ ದೈವರನಾಗಿದ್ದನು. ಆತನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಿಡ್ಡನಾಗಿದ್ದನು.

ಆತನೂ ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಿಯೂ ದೃಢಕಾಯನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದನು. ಆತನು ವೋಟಾರು ದ್ರೈವರನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದನು. ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಮ್ಯಾನೇಜರನಿಂದ ಇಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ತರುವಾಯ ಆತನನ್ನು ಕುರಿತು:—ನಾನು ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತಾರೊಂದಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಡಿರಿ. ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ಸಫಲವಾಗುವವರೆಗೆ ಗುಪ್ತದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಈಗ ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಹೊರದೂಡಿಸಿ ಬಿಡಿರಿ ಇದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಂಶಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಎಂದನು.

ಮ್ಯಾನೇಜರನು ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಮಾತಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಜವಾನನ್ನು ಕರೆದು:—ಈ ಘಕೀರನು ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದೆ ತಿಕ್ಕೀಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಈತನನ್ನು ಕತ್ತುಹಿಡಿದು ಹೊರಕ್ಕೆ ದಬ್ಬು, ಎಂದನು.

ಕೂಡಲೇ ಜವಾನನು ನರಸಿಂಗರಾಯನನ್ನು ಕತ್ತುಹಿಡಿದು:—ಏ ಘಕೀರಾ, ನಿನಗೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದೆ ಟಿಕ್ಕೀಟು ಕೊಡಬೇಕೆ? ಹೋಗು. ನಿನ್ನ ಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ, ಎಂದು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ದೂಡಿಯಿಟ್ಟನು. ಘಕೀರನು ಹೊರಟು ಹೋದನು.

(೬)

ಮುಘ್ಯಾಕ್ಷ ಮೂರು ಘಂಟೆಯ ಸಮಯವು, ಸೂರ್ಯನ ತಾಪವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಖರವಾಗಿದ್ದಿತು, ಬಿಸಿಲಿನ ಝಳಕ್ಕೆ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂದು ಬೆಂಡಾಗುತ್ತಿದ್ದರು; ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮಲಿಯಾಳಿಯು ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆಯನ್ನೂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ ಸೋಮಪುರದ ಗುರುನಾಥರಾಯರ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಆತನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಂದರನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಮಲಿಯಾಳಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒಂದು ಮಲ್ಲಿನ ನಾಲ್ಕು ವೊಳದ ತುಂಡನ್ನು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು, ಅಂಥದೇ ಮಲ್ಲಿನ ಬಂಡಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಹೆಗಲ ಮೇಲೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಚೌಕವಿದ್ದಿತು. ಆತನು ಮಲಿಯಾಳಿಗಳಂತೆ ಮುಂದುಗಡೆ ಜುಟ್ಟನ್ನು ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ದೊಣ್ಣೆಯೂ, ಬಗಲಲ್ಲಿ ಬೆವರಿನಿಟ್ಟುಡುವ ಚಿಕ್ಕ ಚೌಕವಾದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಜೋಲು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆತನ ಸರ್ವಾಂಗವೂ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಂದ ಬೆವರಿ, ಒಟ್ಟಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ತೊಯ್ಯು ತೊಪ್ಪಡಿಯಾಗಿದ್ದಿತು.

గురునాథరాయను కళువందందింద అపరిచితరన్న మనగే బర గొడుత్తి రల్ల. బాగిలకాయువవను ఈ విషయదల్లి బహళ దక్ష నాగిద్దను.

ఈ చిన ఒబ్బ మలయాళయు తమ్మ మనయే డత్తిరక్కే బందుడన్న నొడి నేవకను:—“ఓ మలయాళిగళే, తమగే ఇల్లెను కేలవెల్ల, ముందక్కే దయమాదిసి” ఆగ మలయాళయు (వినయందింద):—అయ్యా! రాయరు ఇద్దారయే? నిమ్మ రాయరొడనే నాను మాతాడతక్కద్దిదే....

నేవక:—రాయర డత్తిర నిమగేను కేలన? వేదలు ఇల్లింద హేరడి! హే! ఏను? హేరడుత్తిరొడి, ఇల్లవే?

మలయాళి:—అయ్యా! స్వల్ప నిదానిసు! ఈగేరడు తింగళ హిందీ నానిల్లిగే బందాగ నిమ్మ రాయరు ఒందు ఔషధియన్న తందుకొడు వంతే హేళద్దరు. ఈగ ఆ ఔషధియన్న తందిరువేను. ఆదుదరింద నాను నిమ్మ రాయరన్న కాణబేకాగిదే.

నేవకను ఒళగే బందు యావనొడి మలయాళి పండితను నిమ్మ ప్పణేయంతే ఔషధవన్న తేగేదుకొండు బందిరువేనొండు, నిమ్మన్న కాణబేకేండు హేట హిదిదిరువనొండు హేళదను.

గురునాథరాయను అంగళదల్లి మలయాళిగొడ నేవకనిగొడ నడే యువ వాదవన్న కేళుత్తిద్దదరింద మలయాళియు తన్నన్న కాణువద రల్లి ఏనొడి రహస్యవిరబేకొండు, ఈ మలయాళియు నిజవాద మలయాళి యాగిరదే యావనొడి ఒబ్బ ధక్షిణిరబేకొండు తకిసి, నేవకనన్న కురితు:—

ఎల్లొడి! నాను అవరొడనే ఔషధ తరలిక్కే హేళదుదు నిజ; ఆ పండితరన్న ఒళక్కే చిడు ఎందందను.

కొడలే మలయాళియు ఒళక్కే బందు రాయరిగే నమస్కరిసి, అల్లి హాసరువ జమఖానేయ మేలే శుళతుకొండను.

గురునాథరాయ:—పండికరే, నిమ్మ పరిజయవు ననగిల్ల. ఆదరొడి నీవు నన్నన్న కాణబేకొండు నేవకరొడనే వాదిసుత్తిద్దుడన్న, నీవొడి విశేషవిరబేకొండు తిళదను. తావు యారు?

ಮಲೆಯಾಳಿ:—ರಾಯರೇ! ನನ್ನ ಪರಿಚಯವು ತಮಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು ನಿಜ; ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ನಾನು ಕೃಷ್ಣನಗರದ ಪತ್ತೀದಾರ ನರಸಿಂಗರಾಯನು.

ಗುರುನಾಥರಾಯ (ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ):—ಓಹೋ! ತಾವೇನೋ? ಪತ್ತೀದಾರ ನರಸಿಂಗರಾಯರು! ತಾವು ಬಂದುದು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ತಾವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆದ ಕಳುವನ್ನು ಪತ್ತೀ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಂದಿರುವಿರಿಂಥ ಭಾವಿಸುವೆನು.

ನರಸಿಂಗ:—ರಾಯರೇ! ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಂತೆಯೇ ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆದ ಕಳುವನ್ನು ಪತ್ತೀಮಾಡಲು ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜ; ಎಂದು ತಾನು ಬಂದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ರಾಯರೇ! ಈ ಕಳುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

ಗುರುನಾಥರಾಯ:—(ಸಂತೋಷದಿಂದ ನರಸಿಂಗರಾಯರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತ) ಕಳುವಾದದ್ದಿನಿಂದ ಈ ವರೆಗೆ ನಡೆದ ಯಾವತ್ತು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು.

ನರಸಿಂಗ:—ರಾಯರೇ, ನಿಮಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೂದರೂ ಸಂಶಯವಿದೆಯೇ?

ಗುರುನಾಥ:—ಇಲ್ಲ! ನನಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ನರಸಿಂಗ:—ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ದ್ವೇಷಿಸುವರುಂಜೋ? ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೋ?

ಗುರುನಾಥರಾಯರು:—ನಮ್ಮನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವರಿಗೇನು ಬರಗಾಲ! ನಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಸೂಯೆಪಡುವವರೇನಿಷ್ಟೇ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಯಾರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವವಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ದ್ವೇಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಗಹನವಾದ ಅಲೋಚನಾ ಮಗ್ನನಾದನು. ಗುರುನಾಥರಾಯನು ಕಾಫಿಯನ್ನು ತರುವಂತೆ ಸೇವಕನನ್ನು ಕಳಿಸಿದನು.

ನರಸಿಂಗರಾಯನು(ಪುನಃ):—ರಾಯರೇ, ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸಹಾಯಕರಿಲ್ಲದೆ ನೀವೋರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ನಿಮಗೆ ಗುಮಾಸ್ತರಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ?

ಗುರುನಾಥ:—ಈಗಿರದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಗುಮಾಸ್ತರಿಲ್ಲದೆ ನಾನೇನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

కేలస నడిసిరువేను. అదక్కే హిందే ఒట్ట గుమాస్తానిద్దను.

నరసింగ:—అదేను? ఆ గుమాస్తానన్ను నిజాగా బిట్టిరేణి? అథవా ఆవనాగియే ఘోరటు ఘోరదనో?

గురునాథరాయ:—నానాగియే ఆతనన్ను బీడవేందు బిట్టిను. ఆతను లేట్టుదల్లి ఘోర కడిమీ మాది సుమారు ౧౫౦ రుపాయుగళన్ను ఎత్తిహాకేబిట్టిను. అదరింద ఆతనన్ను కేలసదింద తేగేదను.

నరసింగ:—ఘోరదరే ఈగ అవను ఎల్లిరువను? అవన ఘోరరేను?

గురునాథరాయ:—అవన ఘోరరు సదాశివ, ఈగ ఆతను రామ పురదల్లదాన.

నరసింగ:—రామపురదల్లి ఆతను బీడవనక్కే ఏను మాదికేఱిందిరు వను? అవన స్వభావవు ఘోర?

గురునాథ:—ఘోరగను ఒళ్ళేయవను, బుద్ధితాలి; ఆదరే అత్యంతగోఱగగాగి ననగే ఘోర వాదిదను. అక్షరగళన్ను నిజాగియి, ముద్దాగియి ఒరేయివదరల్లి గట్టిగను. రామపురదల్లి యారల్లియే గుమాస్తానాగి స్వంత మనే మాదికేఱిందిరువనంతే, ఎందు నుదిదు కపాటినల్లిద్ద ఒందు పుస్తకవన్ను తేగేదు నరసింగరాయన కృగే కేఱిట్టి ఇదరల్లి నోఱిరి, ఆతన బరవణిగేయ అందవన్ను, ఎందను.

పుస్తకవన్ను నోఱిరిదేఱిదేయే నరసింగరాయన ముఖవు హిగ్గి ఇష్టగలవాయితు. తన్ను కాయవు కేగఱిడువ సుప్రసంగ ఒందితేందు ఆతన ముఖభావదింద వ్యక్తవాగుత్తిదితు. తన్ను ముఖద బదలవణే యన్ను ఘోరక్కే తోఱిరివదే నరసింగరాయను గురునాథరాయనిగి:—

నాను ఈవరేగే ఇష్ట అందవాగి బరేయివవరన్ను నోఱిరిల్ల బర వణిగేయి బహళ బనాగిద. నిజవు ఆతనన్ను కేలసదింద బిడిసిదాగ నిమ్మ మేఱేనాదరఱి కేఱిరిసికేఱిండు ఘోరటు ఘోరదనో?

గురునాథరాయ:—ఇల్ల; తాను మాదిద తప్పిగే తక్క తిక్తే యాయి తేందఱి, ఇన్ను ముందే ఇంతక తప్పుమాడలు అవకాశవాగదంతే ఎత్త రికేయన్నుంటు మాది తనగే ఒళ్ళేయదన్నే మాదిదిరేందఱి నన్ను ఘోరగళ సంతోషదింద ఘోరటు ఘోరదను.

ನರಸಿಂಗ:—ರಾಯರೇ, ಈತನ ಬರವಣಿಗೆಯು ಮನರಂಜಕವಾಗಿದೆ. ನನಗೀ ಬರಹದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈತನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕಾಗದಗಳಿದ್ದರೆ ಮಾದರಿಗಾಗಿ ನನಗೊಂದೆರಡು ಕೊಡುವರಾ?

ಗುರುನಾಥರಾಯನು ಸಂತೋಷದಿಂದ:—ಆಗಲಿ, ಎಂದು ದಪ್ಪರನನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ, ಅದರೊಳಗಿದ್ದ ಸದಾಶಿವನು ಬರೆದ ಕಾಗದಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಉತ್ತಮವಾದ ವುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ನರಸಿಂಗರಾಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೇವಕನು ಕಾಫಿಯನ್ನು ತಂದು ಇಟ್ಟನು. ಇಬ್ಬರೂ ಕುಡಿದರು. ಅನಂತರ ನರಸಿಂಗರಾಯನು:—ನಾನು ಬಂದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಗೌಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಲಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಹೊರಟು ಹೋದನು.

(೨)

ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯವು. ಸದಾಶಿವನು ಯಜಮಾನನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಒಂದಿದ್ದನು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಮನುಷ್ಯನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು:—ಇದೇ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನವರ ಮನೆಯೋ? ಎಂದು ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಸದಾಶಿವನನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಸದಾಶಿವನು:—ಹೌದು! ಆದರೆ ಯಾವ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನವರು? ಹಳ್ಳಿಯ ಮನುಷ್ಯ:—ಸೋಮಪುರದ ಗುರುನಾಥರಾಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರಲ್ಲಾ! ಆ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನವರು.

ಸದಾಶಿವ:—ಅಹುದು! ಇದು ಅದೇ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನ ಮನೆಯು, ನಾನೇ ಆ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನು! ನನ್ನಿಂದ ನಿಮಗೇನಾಗಬೇಕು? ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಉರು?

ಹಳ್ಳಿಯ ಮನುಷ್ಯ:— (ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ನಟಿಸುತ್ತ) ನೀವೇಯೋ ಸದಾಶಿವಯ್ಯನವರು! ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಗುರುತಿಲ್ಲ. ನನ್ನದು ಸುರವಳ್ಳಿ. ತಾವು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಗಟ್ಟಿಗರೆಂದು ಕೇಳಿರುವೆನು. ಈಗ ನನಗೊಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಬರಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು.

ಸದಾಶಿವಯ್ಯನು:—ಆಗಲಿ! ಒಳಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ, ಎಂದು ಆಗಂತುಕನನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಂದು ಋಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕುಳಿತನು.

ಹಳ್ಳಿಯವನು ಅರ್ಜಿಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದನು. ಸದಾಶಿವನು ಎಲ್ಲ

ಸಂಗತಿ ಕೇಳಿ, ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಾಗಿ ಬರೆದು, ಆತನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಮನುಷ್ಯನು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತ:—
ಸ್ವಾಮಿ, ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿರುವಿರಿ. ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಇಷ್ಟ ಅಂದವಾಗಿಯೂ, ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಾಗಿಯೂ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟವರನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕು?

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಆತನನ್ನು ನೋಡಿ ಸದಾಶಿವನು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ:—ರಘು, ಜಾ ಕುಳಿತುಕೋ! ವಿಶೇಷವೇನು? ಎಂದನು. ರಘುವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು:—

ವಿಶೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯವನನ್ನು ನೋಡಿ ಇವನಾರು?

ಸದಾಶಿವ:—ಇವರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹಳ್ಳಿಯವರು. ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬರಿಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತಂತೆ, ಬಂದಿದ್ದರು. ಏನೋ! ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಭ್ರಾಂತಿಯು ಹೋಗಿಲ್ಲವೋ? ನಾನೆಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿದರೂ ಆದು ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. (ಹಳ್ಳಿಯವನನ್ನು ಕುರಿತು) ಸ್ವಾಮಿ, ಎಂಟಾಣೆ ಕೊಡಿರಿ, ಎಂದನು. (ಹಳ್ಳಿಯವನು ಎಂಟಾಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಸದಾಶಿವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.)

ರಘು:—ಈಗ ಅಪಕೃತ್ಯಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಳಿಸಿರುವರು. ನೀವು ಈಗಲೇ ಒಂದು ಹೋರಗದೇಕಂತೆ.

ಸದಾಶಿವ:—ನೀವೂ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲ! ನೀವು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಬಾರದೇ?

ರಘು:—ನಿನ್ನು ಮಾಡುವುದು? ನೀವು ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪಾದಿಸುವಿರಿ. ಈಗ ನೋಡಿ, ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಎಂಟಾಣೆಯನ್ನು ಬೇಬಿಗಳಿಸಿರಿ. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹಾಗೇನು? ಧನಿಯು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಡೆದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ತುತ್ತ ಕೂಳು! ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭವತೀ ಭಿಕ್ಷಾಂ ದೇಹಿ!

ಸದಾಶಿವ:—ಆಗಲಿ, ಈಗ ಬರುತ್ತೇನೆ. (ಹಳ್ಳಿಯವನನ್ನು ನೋಡಿ) ಅಯ್ಯಾ, ತಾವನ್ನು ಹೊರಡಬಹುದು. (ಹಳ್ಳಿಯವನು ಹೊರಟು ಹೋದನು.)

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸದಾಶಿವನೂ ರಘುವೂ ಊರಾಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಳು ದೇವಸ್ಥಾನದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊರಟರು. ಇವರ ಹಿಂದುಗಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಹೊಲೆಯನೂ ಹೊರಟನು. ಆ ಹೊಲೆಯನಾರಂಬದು ನಮಗೆ ತಿಳಿ

ಯದು. ಆತನು ಒಂದು ಹರಕು ಸಣ್ಣ ಪಂಚೆಯನ್ನು ನೋಟಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೊಲಿಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಹರಕು ಅಂಗಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆತನ ಬಗಲಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಎಲೆ-ಆಡಿಕೆಯ ಜೀಲವತ್ತು. ಆತನು ಮೈಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಕೊಪ್ಪೆಮಾಡಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಕೈಯ ಲೊಂದು ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಫೊಲೆಯನ ಹಾವ-ಭಾವ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆತನು ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿದವನಂತಿದ್ದನು. ಸದಾಶಿವನೂ ರಘುವೂ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹೊಲೆಯನೂ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಮದ್ಯದ ಅಮಲಿನಿಂದ ಕೆಂಪೇರಿದ ಕಣ್ಣು-ಳ್ಳವನಾಗಿ ಏನೇನೋ ಅಸಂಬದ್ಧ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಊರು ದಾಟಿದನಂತರ ರಘುವು ಸದಾಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು:—

ಆನೆಯನ್ನು ಹುಸುಕಲು ಸಿಂಹವು ಬಂದಿರುವುದಂತೆ; ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಯಜಮಾನರು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ತಮ್ಮನ್ನು ಬರಹೇಳಿರುವರು, ಎಂದನು.

ಈ ವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಲೆಯನು ಇವರು ಮಾತನಾಡುವದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇವರ ಸವಿೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ರಘುವಿನ ಮಾತಿಗೆ ಸದಾಶಿವನು:—ಆನೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅಂತಹ ಸಿಂಹವು ಯಾವದಿರುವದು? ಛ! ನಿಮಗೆ ಈ ಪೊಳ್ಳುಮಾತನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳಿದರು? ಎಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು!

ರಘು:—ಸುಳ್ಳಲ್ಲ! ಸಿಂಹವು ಬಂದಿರುವದು ನಿಜ; ರಜಕನು ಸಿಂಹವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದಿರುವನಂತೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳೂ ಬಿಡದಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಸದಾಶಿವ:—ಏನು? ರಜಕನು ಸಿಂಹವನ್ನು ನೋಡಿರುವನೋ? ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದನಂತೆ?

ರಘು:—ಅದೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಜಮಾನರು ಇವಿಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮೊಡನೆ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗೇ ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹೊಲೆಯನು ಪದವನ್ನು ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು,
ಹ ಹ್ಹ ಹ್ಹ ಹ್ಹಾ ಸಟಪಟೀ ನಾನು | ಸಟಿಯಾಡುವವನಲ್ಲಾ ||

ಹ್ಲ ಹ್ಲ ಹ್ಲ ಔದೌದು ನಾನ್ ಸುಳ್ಳೇಳೋನಲ್ಲ |

ಸಣ್ಣನುಸಿಯೊಂದು ಮದಲೆಯ ಬಡಿಪೋದ ಕಂಡೇ |

ಸಣ್ಣ ಮುತ್ತಿಗೊಂದು ಸಣ್ಣಬಿನದಾರ|ಸಣ್ಣ ಇರುವೇಯುಸುರಿಪೋದಕಂಡೇ|

ಹಾ ಹಾ ಹಾ ಹ ಹ್ಲ ಹ್ಲ ಹ್ಲಾ |

ಹೊಲೆಯನ ಪದವನ್ನು ಕೇಳಿ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಡ
ಕುಡಿದ ಹೊಲೆಯನೆಂದು ಉಬಾತೀನದಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸದಾಶಿವ
ನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿನೋದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಾಗಿ ಹೊಲೆಯನನ್ನು ಕುರಿತು—
ಎಲೋ! ನೀನಾರು!

ಹೊಲೆಯು:—(ವಿನಯದಿಂದ ಕೈಮುಗಿಯುತ್ತಾ)ಪಾದ್ಯೆ ಬಿದ್ದೇ ಬುದ್ಧೀ!
ನನ್ನೇ ಊರು! ಊರು ಆ ಹಾಳು ದೇವಸ್ತಾನೈತಲ್ಲ ಬುದ್ಧೀ ಅದ್ರಿಂದೆ ಒಂದೂ
ರೈತಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೇ ನನ್ನೆ ನನ್ ಹೆಸರು ಗೋಲ್ಕಾದಾರ.

ಸದಾಶಿವ:—ಈಗ ಎತ್ತ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ?

ಹೊಲೆಯು:—ಬುದ್ಧೀ! ನಾನೇ! ನಾನ್ ಓಗಿದ್ದೆ ಸಾರಾಯಂಗಡ್ಲೆ.
ಅಲ್ ಬುದ್ಧೀ! ಆ ಸಾರಾಯ್ಯಾರ್ತಾನಾ? ಆ ಮಾದ್ರೆಡೋದ ಬಡ್ಡೀಮಗ
ಸಣ್ಣಣ್ಣ! ಸಾರಾಯ್ಗೆ ಪೂರಾ ನೀರ್ ಬೆರಿಕೊಡ್ತಾನೇ! ಏನ್ ಹೇಳೋದು
ಬುದ್ಧೀ! ನಮ್ಮಂತಾ ಬಡ್ಡೀದೀಮಕ್ಕು ಎಲ್ಲಾದ್ರೂ ಒಂದಪಾ ಕುಡ್ಯಂಡ್
ಬರಾಣ ಅಂತೆಬಂದ್ರೆ ಈ ನೀರು ಸಾರ್ಯಾ ಕುಂಡ್ಯಂಡೋಗಬೇಕಾ! ಆದಿರಿ
ಅಯ್ ತಮ್ಮೆಲ್ಲಿ?

ಸದಾಶಿವ:—ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸವಿೂಪ. ನೀನು ಒಳ್ಳೆಯ ಪದವನ್ನು
ಹೇಳುತ್ತೀಯಾ? ಎಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದವನ್ನು ಹೇಳು ನೋಡೋಣ?

ಹೊಲೆಯು:—ಬುದ್ಧೀ! ನಂಗ್ಲದ ಬರ್ಡು ಎಲ್ಲೋ ನಿಮ್ಮಂತೋರೇಳು
ದೈಳ್ಯುಂಡು ಒೂರ್ಪಾರ್ ಕಲ್ಲೀನಿ! ನೋಡ್ ನಮ್ಮ ಕಳ್ಳಮ್ಮೈತಲ್ಲಾ ಅದ್ರ
ಪದಾ ಹೇಳ್ತೀನಿ!

“ಈಚಾಲ ಮರದವ್ವಾ! ನಮ್ಮವ್ವಾ! ಹಾಹಾಹಾ! ಈಚಾಲ ಮರದವ್ವಾ
ಆ ಕಾಸೂ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ನಮ್ಮವ್ವಾ! ಕೈಲಾಸ ತೋರಸ್ತಾಳೇ ಹಾಹಾಹಾ!
ನೋಡ್ ಬುದ್ಧಿ ನಮ್ಮೆಂಡದ್ಮಾತ್ಲೆ! ಎಂಡಾವ ಕುಡಿದೇಕು! ಓಬುದ್ಧೀ! ಎಂಡಾವ
ಕುಡಿದೇಕೂ!ಎಂಡಾವ ಕುಡಿದಿದ್ರೆ| ಗಂಡಾಸರೇನ್ಬುದ್ಧಿ! ಎಂಡಾವ ಕುಡಿದೇಕೂ
ಆಲ್ಲೆ ಕೈ-ಕಾಟ್ಟಾಗ! ಮೂರೂಪಾಯ್ ಸಂಬ್ಯದಾಗೆ! ಎಂಡಾವ ಕುಡಿದೇಕು!”

ಬುದ್ಧಿ! ಎಂದಾದ್ದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಏತೆ; ಏಟೇಳದ್ದು ತೀರಾದಿಲ್ಲ. ಆಯ್ ಇನ್ನೊಂದ್ವದಾ ಹೇಳಾ?

ಸದಾಶಿವ:—ಸಾಕು! ಸಾಕು! ನೀನು ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಪದಾ ಹೇಳಿ ಯಾ.

ಹೊಲೆಯ:—ಅಲ್ಲಾ ಬುದ್ಧಿ, ಅಂದು ದಿನ ಆ ಸೋಂಪುರ್ದ ಗುರಾ ಯನ್ನೇಲಿ ಯಾರೊ ಕಳು ಕದ್ಯಂಡು ಓದ್ರಂತಲ್ಲಾ? ಯಾರಂತೊತ್ತಾತಾ ಬುದ್ಧಿ?

ಸದಾಶಿವ:—ಇಲ್ಲಾ ಕಾಣೋ! ಅಲ್ಲೋ! ನಮಗ್ಯಾಕೆ ದೊಡ್ಡವರ ಮನೇ ಸುದ್ಧಿ?

ಹೊಲೆಯ:—ಅದ್ವು ಕಂಡ್ರಾ! ನಮಗ್ಬಾಡ ಸುದ್ಧಿ! ಅಲ್ಲಾ! ನಿಮ್ಮ ತ್ರೇನೋ ಕೇಳೆ! ಆಟ್ಟೀ!

ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆ ಮೂವರೂ ಒಂದು ಹಾಳು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ರಘುವು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಜಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದನು. ಒಳಗಿನಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಬಂದು ಜಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲು ಸದಾಶಿವನೂ, ರಘುವೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಹೊಲೆಯ:—ಅಯ್, ಪಾದ್ವಿದ್ಧೇ! ಓತೀನಿ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮರಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾದನು.

ಪ್ರಿಯವಾಚಕ ಮಹಾಶಯ! ಸದಾಶಿವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಮನುಷ್ಯನೂ, ಈ ಹೊಲೆಯನೂ ಯಾರೆಂದು ತಾವು ಸಂಶಯಪಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಆಗಿರದೆ ನಮ್ಮ ನರಸಿಂಗರಾಯನೇ ಆಗಿದ್ದನು. ಗುರುನಾಥರಾಯನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾಶಿವನ ವೃಂತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಹಾಗೂ ಸದಾಶಿವನ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನರಸಿಂಗರಾಯನಿಗೆ ಸದಾಶಿವನ ಮೇಲೆ ಸಂಶಯವು ಹುಟ್ಟಿ, ಸದಾಶಿವನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಆತನು ಹಳ್ಳಿಯವನ ವೇಷ ದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದನೆಂದು ಬೇರೆ ಬರೆಯಲವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಸದಾಶಿವನಲ್ಲಿಗೆ ರಘುವು ಸದಾಶಿವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಗನೆ ಹೊರಟು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಸಂದಿನಲ್ಲಿ ಹೊಲೆಯನ ವೇಷವನ್ನು ಘನಿಸಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದನು.

ಸದಾಶಿವ-ರಘುವು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದೊಡನೆಯೇ ಪುನಃ ಜಾಗಿಲು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕೂಡಲೆ ಮರಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದ ಆ ಹೊಲೆಯನು ನುಣ್ಣಿಗೆ

ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಒಳಗಿನಿಂದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂಚುಹಾಕಿ ಕುಳಿತನು.

(೮)

ರಾಮಪುರದ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ದೇವಾಲಯವಿದ್ದಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ-ಪುನಸ್ಕಾರಗಳೆಲ್ಲದೆ ದೇವಾಲಯವು ತೀರಾ ಮೂರಕಳಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಭೂತಗಳು ವಾಸಮಾಡುತ್ತವೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅಂಜಿ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಆ ದೇವಾಲಯದ ಬಳಿಗೆ ಸಹ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಪರಿಚ್ಛೇದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರಘುವೂ-ಸದಾಶಿವನೂ ಹೊಕ್ಕ ದೇವಾಲಯವು ಈ ದೇವಾಲಯವೇ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಈ ನಿರ್ಜನವೂ, ಭಯಂಕರವೂ ಆದ ದೇವಾಲಯದೊಳಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾರೋ ಮನುಷ್ಯರು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಾರಂಬದನ್ನು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರು ಆಗಲೇ ಊಹಿಸಿರಬಹುದು, ಇರಲಿ.

ಸದಾಶಿವನು ಒಳಗೆ ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಒಬ್ಬ ಭವ್ಯಶರೀರದ ಮನುಷ್ಯನು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅವನಿಗೆ ಹಸ್ತಲಾಘವವನ್ನಿತ್ತು:--ಬನ್ನಿ, ಸದಾಶಿವಯ್ಯನವರೇ, ಎಂದು ಆತನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಆ ದೇವಾಲಯದ ಕೈ-ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದನು, ಅವರ ಹಿಂದೆ ರಘುವೂ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಸದಾಶಿವನು ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಎದ್ದು ಸದಾಶಿವನಿಗೆ ವಂದಿಸಿದರು. ಸದಾಶಿವನು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಅವರೂ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಸಿದ್ದ ಕಂಬಳಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಆ ಭವ್ಯಶರೀರದ ಮನುಷ್ಯನು ಸದಾಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು:—

ಸದಾಶಿವಯ್ಯನವರೇ, ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ನಾವೇನೋ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಳವು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆವು. ಈಗ ಅದು ಪೀಕಲಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ; ಏನು ಮಾಡೋಣ?

ಸದಾಶಿವ:—ಮಿತ್ರರಾದ ವೀರಪ್ಪನವರೇ, ನೀವೇಕೆ ಇಷ್ಟು ಕಳವಳಿಗಳ್ಳುತ್ತಿರುವಿರಿ? ಹೆದರುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗವಾದರೂ ಏನು ಬಂದಿದೆ?

ವಾಚಕವರ! ವೀರಪ್ಪನು ಆ ಜೋರ ಕೂಟದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನು. ಸದಾಶಿವನ ಮಾತಿಗೆ ವೀರಪ್ಪನು:—ಮಿತ್ರರೇ, ನೀವೇನೋ ಘೈಯವಾಗಿರುವಿರಿ; ಆದರೆ ನನಗೇನೋ ಭಯನಾಗುತ್ತದೆ, ನಾನಿಂದು ಒಂದು ಹೊಸ ವಚನ

ಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿರುವೆನು. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಳುವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ತೇದಾರ ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಬಂದಿರುವನಂತೆ ಈ ವತರಮಾನವನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿಲ್ಲವೋ?

ಸದಾಶಿವ:—ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ರಘುವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿಸಿದನು; ಆದರೆ ನಾನೆಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಲಾರೆನು.

ವೀರಪ್ಪ:—ನಾನೂ, ಯಾರಾದರೂ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಂಬುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಜಕನೇ ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಬಂದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದಿರುವನಂತೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಭಯವಡುತ್ತಿರುವೆನು.

ಸದಾಶಿವ (ರಜಕನನ್ನು ಕುರಿತು):—ರಜಕ, ನೀನಿಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಗರಾಯನನ್ನು ನೋಡಿದೆ? ಆತನು ಹೇಗಿದ್ದನು? ಆತನು ನರಸಿಂಗರಾಯನೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ?

ರಜಕನು:—ನಾನೀ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಈ ಊರ ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ ಹೋಟೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಸುಮಾರು ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆಯ ಸಮಯವಿರಬಹುದು. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಬಂದನು. ಆತನು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೨೨-೩೦ ಆಗಬಹುದು. ಆತನು ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಿದ್ದು, ಮೈಬಣ್ಣವು ಸಾದಗವ್ವಿನದು. ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಮಿಡನೆಯಿದೆ. ಅವನು ಒಂದವನೇ ಅಲ್ಲಿರುವ ಗಂಟೆಯ ನಂಬರಿನ ಕೋಣೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸಂತಯ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆಗ ನಾನು ಹೋಟೆಲ್ಲಿನ ಮಾನೇಜರನನ್ನು ಕುರಿತು:—ಆತನು ಯಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ವನು:—ಇವರು ಯಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾನು ಉತ್ತರದೇಶದವನೆಂದೂ, ದೇಶಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವನೆಂದೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಶಂಕರನೆಂದೂ ಹೇಳಿರುವನು. ನಿನ್ನೆ ಇವನು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಾಗ ಯಾಕೋ ಇವನನ್ನು ಕಾಣುವಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿಯೊಂದು ಸಾರ್ಥ ಬದ್ಧಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದಾಗ, ಆತನಲ್ಲಿ ಪತ್ತೇದಾರ ನರಸಿಂಗರಾಯ ಕೃಷ್ಣನಗರ, ಎಂದು ಬರೆದಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಈತನು ನರಸಿಂಗರಾಯನರಬಹುದೆಂದೂ, ಗುರುನಾಥರಾಯರ ಮನೆಯ ಕಳುವಿನ ಪತ್ತೆಗಾಗಿಯೇ ಇತನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೀಗೆ ಗುಪ್ತರೀತಿಯಿಂದ ಇರುತ್ತಿರುವನೆಂದೂ ಊಹಿಸಿರುವೆನು, ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವನೊಡನೆ:—

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈತನು ನರಸಿಂಗರಾಯನೇ ಇರಬಹುದೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಮ್ಯಾನೇಜರನು ಹೀಗೆಂದನು; "ಆದರೆ ನರಸಿಂಗರಾಯರೆಂದು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗದು. ನರಸಿಂಗರಾಯರ ಮಿತ್ರರು ಇವರಿರಬಹುದು. ಮಿತ್ರತ್ವದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಕಾರ್ಡನ್ನು ನರಸಿಂಗರಾಯರು ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು," ನಾನೇನೋ ಇವರೇ ನರಸಿಂಗರಾಯರಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಿದೆನು ಅಷ್ಟೇ!" ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜರನಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆನಾದರೂ ಸಂಶಯ ಬರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಬಂದೆನು. ನರಸಿಂಗರಾಯನು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಂದಿರುವುದು ನಿಜ.

ಸದಾಶಿವ:—ನನಗೇಕೋ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಬಂದುದು ಸುಳ್ಳೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಯೇ ಬಿಡುವೆನು! ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಬಂದುದು ನಿಜವೋ! ಸುಳ್ಳೋ? ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವೆನು.

ಎಲ್ಲರೂ:—ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಸದಾ:—ನಾನೀಗ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಡೆಂಟ ಸಾಹೇಬರು ನೋಡಿ ನರಸಿಂಗರಾಯನಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಎಂದು ಬರೆದು ಹಾಕುವೆನು. ಆ ಪತ್ರವು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗಿನ ಡಿಲಿವರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಪರಿಂಡೆಂಟರಿಗೆ ತಲುಪದು. ಅವರು ಅದನ್ನು ನರಸಿಂಗರಾಯನಿಗೆ ತಲುಪಿಸದೇಕಷ್ಟೇ? ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸುಪರಿಂಡೆಂಟರ ಬಂಗ್ಲೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿರಬೇಕು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ ಹೋಟೆಲಿನ ಬಳಿ ಕಾದಿರಬೇಕು. ಸುಪರಿಂಡೆಂಟರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಜವಾನರ ಹತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ನರಸಿಂಗರಾಯನಿಗೆ ಕಳಿಸಬಹುದು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ನಮ್ಮವರು ಆ ಜವಾನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಆತನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುವನೆಂಬದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಗುರು ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರಲಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಂಗ್ಲೆಯ ಬಳಿಯಿರುವ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಜವಾನನು ಹೋದರೆ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಇರುವುದು ನಿಜವಾದರೆ ಆತನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗುವವನಷ್ಟೆ? ಆಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮವನು ನರಸಿಂಗರಾಯನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಉಪಾಯದಿಂದ ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಬಂದಿರುವುದೂ, ಬಾರದಿರುವುದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವದು.

ಎಲ್ಲರೂ:—(ಸಂತೋಷದಿಂದ) ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವೆವು. ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯು ಅಸಾಧಾರಣವಾದುದು. ಆ ಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡುವದು?

ಸದಾ:—(ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ) ಆ ಮೇಲೆ? ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಬಂದುದೇ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಡದೇ ರಜಕನು ಕಾಳನನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೋಟನ್ನೆಲ್ಲ ಮುರಿಸಿ ನಗದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯದಿಂದ ನರಸಿಂಗರಾಯನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆತನನ್ನು ಯಮಪುರಿ ಗಟ್ಟಿಬಿಡೋಣ. ಇಲ್ಲವೇ ನಿರ್ಲಂಛದಲ್ಲಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ. ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಬಂದಿರುವುದೇ ಸುಳ್ಳಾದರೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ರಜಕನು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಹೋಗಲಿ! ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ವೀರಪ್ಪನವರೇ ಆ ನೋಟಿನ ನಂಬರಿಸ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿದಿರಾ?

ವೀರಪ್ಪ:—ಇಲ್ಲ; ನಾಳೆಯೇ ಸುಡಿಸಿ ಹಾಕುವೆನು.

ಸದಾ:—ಚಾಗ್ರತೆ ಅದನ್ನು ಸುಡಿಸಿಬಿಡಿ! ಕೊನೆಗೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಏನಾದರೂ ಗೋಳು ಬಂದೀತು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ನಿಮಗೆ ಸಮ್ಮತವೋ ಹೇಗೆ?

ವೀರಪ್ಪ:—ಸದಾಶಿವಯ್ಯನವರೇ, ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬದಲುಹೇಳಲು ನಾನು ಶಕ್ತನಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮೋ ಕೃತ್ಯವು ಜಯಶಾಲಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ನಾಳೆ ರಜಕನು ಬಂಗ್ಲೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿರಬೇಕೆಂದೂ, ರಘುವು ಹೋಟೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾದಿರಬೇಕೆಂದೂ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾಗಿ ಸದಾಶಿವನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಗುಪ್ತಗೃಹದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದನು. ಹೋಗುವಾಗ ವೀರಪ್ಪನು:—ಮಿತ್ರರೇ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ! ಪ್ರಮಾದಕ್ಕೊಳಗಾಗಬೇಡಿರಿ! ಜಾಗೃತರಾಗಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಪ್ರಿಯ ವಾಚಕರೇ, ವೀರಪ್ಪನು ಕೊಲೆ ಸುಲಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಾತನೇನೋ ಅಹುದು? ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಕಡಿಮೆ. ಅವನು ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೊಲೆ-ಸುಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಇದುವರೆಗೂ ಹೀಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರೀತಿಯಿಂದ

ಯಾವ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಕೃತ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಸದಾಶಿವನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಈ ಸಾರೆ ಆತನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಳುವು ಮಾಡಿದ್ದನು. ಸದಾಶಿವನು ಹಟವಾರಿಯು; ತನ್ನ ಹಟವೇ ಗೆಲ್ಲದೇಕೆಂಬ ಸ್ವಭಾವದವನು; ಹಿಂದುಮುಂದಿನ ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದವನು. ಇಂತವನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆದುಬಂದ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏನು ಅಪಾಯ ಬರುತ್ತದೋ ಎಂದು ವೀರಪ್ಪನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು; ಹಾಗೂ ಸೂಪರಿಂಡೆಂಟರ ಚಾಪೀರು ಪ್ರಕಟಣೆ, ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಒಂದ ವಾರ್ತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗಿನಿಂದ ವೀರಪ್ಪನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕುದಿಸಿ ಹುರಿದ ಭತ್ತವನ್ನು ಕುಟ್ಟಿದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆತನು ಸದಾಶಿವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ರಿಕೆಯಿಂದಿರುವ ಹಾಗೂ, ಈ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿಡುವ ಹಾಗೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು; ಆದರೆ ಉದ್ದಾಮ ಸ್ವಭಾವದ ಸದಾಶಿವನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ವೀರಪ್ಪನ ಮಾತನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಾಮ ಸ್ವಭಾವದ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ. ಅವರು "ಕುರುಡ ಹಿಡಿದದ್ದೆ" ಒಡಗೈಯಿಂಟ ಗಾದೆಯಂತೆ ತಮ್ಮ ಹಟವನ್ನೊಂದೇ ಸಾಧಿಸುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು, ತಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸರು. ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸರು. ಇಂತವರು ಕೊನೆಗೆ ತಾವೂ ಕೆಡುವದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿದವರನ್ನೂ ಕೆಡಿಸುವರು. ಪ್ರಕೃತ ಸದಾಶಿವನ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು.

(೯)

ರಾತ್ರಿ ೯ ಘಂಟೆಯಾಗಿದ್ದಿತು, ಕಳ್ಳರ ಗುಪ್ತಗೃಹದ ಒಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೋರ ಪಂಚಕರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಯೊಲೆಯ ವೇಷಧಾರಿ-ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಜೋರರ ಗುಪ್ತಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ತಕ್ಷಣವೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಪೋ ಸುಪರಿಂಡೆಂಟರ ಬಂಗ್ಲೆಗೆ ಬಂದನು. ಸಾಹೇಬರು ಊಟ ಮಾಡಿ ಬಂಗ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ನರಸಿಂಗರಾಯನು ನೆಟ್ಟಗೆ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ನರಸಿಂಗರಾಯನ ವೇಷವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಾಹೇಬರು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಸ್ತಬ್ಧರಾಗಿ ಆತನ ಗುರುತು ಸಿಗದೆ ಕೊನೆಗೆ ನರಸಿಂಗರಾಯನೆಂದರಿದು ನಗುತ್ತಾ:—ಏನು? ನರಸಿಂಗರಾಯರೇ, ಇನ್ನೇನು ಅವತಾರ! ಮತ್ತೇನು ವಿಶೇಷ?

ನರಸಿಂಗ:—ವಿಶೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಳ್ಳರು ಹೇಗೋ ನಾನು ಒಂದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವರು. ನಾಳೆ ನಿಮಗೊಂದು ಪತ್ರವು ಬರುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವು ನನಗೆ ತಲ್ಪಿಸುವಂತೆ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ; ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಅದನ್ನು ತಲ್ಪಿಸುವ ಗೊಡವೆಗೆ ಹೋಗದೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ, ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ಬಂಗ್ಲೆಯಿಂದ ಯಾವ ಜವಾನನೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಿ! ನಾನು ಈ ದಿನವೇ ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ ಹೋಟೆಲ್ಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವೆನು.

ಸಾಹೇಬರು (ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ):—ಏನು? ನೀವು ಒಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಳ್ಳರು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೇ? ಅವರು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು? ಹಾಗೂ ಕಳ್ಳರಾರು?

ನರಸಿಂಗ:—ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಿದ್ದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು, ಎಂದು ತಾನು ಬಂದಲಾಗಾಯಿತು ಈವರೆಗೆ ನಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸುಪರಿಂಡೆಂಟ್ ಸಾಹೇಬರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಸಾಹಸ ಚಾತುರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ತಲೆದೂಗಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ:—

ರಾಃ! ನಿಮ್ಮ ಚಾತುರ್ಯವೂ, ಸಾಹಸವೂ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಸ-ಚಾತುರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶತಶಃ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲೇ ಆ ಕಳ್ಳರನ್ನು ದಸ್ತಗೀರು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ?

ನರಸಿಂಗ:—ಛೇ! ಛೇ! ಹಾಗೆಂದಿಗೂ ಮಾಡದಾರದು. ಈಗಲೇ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನು ಕಳುವು ಮಾಡಿದ ರುಜುವಾತೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ ಕೇಸು ಸುಳ್ಳಾಗುವದು. ಈಗ ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯ ಬೇಕಾದುದು ಆ ನೋಟಿನ ನಂಬರಿನ ಪುಸ್ತಕ, ಅದೊಂದು ನಮ್ಮ ಹಸ್ತಗತವಾಗುವರೆಗೂ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯದೆ ನಾವು ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕು. ಆ ಪುಸ್ತಕವು ನಾಳೆಯೇ ನಮ್ಮ ಹಸ್ತಗತವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆ ಪುಸ್ತಕವು ನಮ್ಮ ಕೈ ನೇರಿದೊಡನೆಯೇ ಅಂದರೆ ನಾಳೆ-ನಾಡದು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಆ ನೀಚರನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಸ್ತಗೀರು ಮಾಡಿ ಸುವೆನು. ಈಗ ನೀವು ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸುಪರಿಂಡೆಂಟ್:—ಏನು ಹೇಳಿರಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆನು.

ನರಸಿಂಗ:—ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸಿನವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚತುರನನ್ನು ನನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ

ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ನೀವು ಈಗ ಒಬ್ಬ ಜವಾನನನ್ನು ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಆ ಹೋಟೆಲಿನ ಮಾನ್ಯನೇಜರನನ್ನು ಉಪಾಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವರೆಗೆ ಆತನನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸುಪರಿಂಡೆಂಟಸಾಹೇಬರು ಕೊಡಲೆ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ಜವಾನನನ್ನು ಕರೆದು ಆತನಿಗೆ:—“ನೀನು ಈ ನರಸಿಂಗರಾಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಕರೆದು:—“ನೀನು ಈಗಲೇ ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಾನ್ಯನೇಜರನನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಕಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡ” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ನರಸಿಂಗರಾಯನು:—ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ಬಂಗ್ಲೆಯ ಬಳಿ ಕಳ್ಳರು ಕಾದಿರುವ ರಾದ್ದರಿಂದ ಯಾರನ್ನೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬೇಡಿರಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಿ, ಹೋಟೆಲ್ಲು ಮಾನ್ಯನೇಜರನಿಗೆ ನಿಜಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ರಾ ಬೇಸರವಾಗದಂತೆ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ಕದಲದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ನುಡಿದು ಜವಾನನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ನೆಟ್ಟಗೆ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಗಂಟು ಮೂಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಟೆಲಿನವರಿಗೆ ಕೋಡಬೇಕಾದ ದುಡ್ಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲಿಸಿನವನು ಬಂದು ಮಾನ್ಯನೇಜರನನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಕಂಡು ಆತನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿ ಆತನನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದನು.

(೧೦)

ಅಯ್ಯೋ! ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ! ನಾನು ಸತ್ತಿ-ಸತ್ತಿ-ಸತ್ತಿನು! ಪ್ರಭಾತದ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯ ಸಮಯವು. ಭಗವಾನ್ ದಿನಕರನು ಆಕಾಶ ಪಂಥವನ್ನು ಭರದಿಂದ ಎರತೊಡಗಿದ್ದನು. ಒಕ್ಕಲಿಗರೂ, ಕೆಲಸಗಾರರೂ ತಮ್ಮ ಹೊಲ-ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಧನಿಕರು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಆರಾಮ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಒರಗಿ ಸುಖಲೋಲುಪರಾಗಿದ್ದರು. ದನಕರುಗಳು ಷೇವಿಗಾಗಿ ಬಯಲುಗಳಿಗೂ, ಗುಡ್ಡಗಳ ಕಡೆಗೂ ಒತ್ತರದಿಂದ ಸಾಗಿದ್ದವು.

ಇಂತಹ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಬರೆದಂತೆ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಒಬ್ಬ ಚಂದೀ ಬಟ್ಟಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ ತರುಣನು ಕಳ್ಳರ ಗುಪ್ತಗೃಹವಾದಾ ಹಾಳು ದೇವಾಲಯ ಕೃಭಿಮುಖವಾಗಿ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ದೃಢಾಂಗ ಮನುಷ್ಯನು ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಡೊಣ್ಣೆಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಇನ್ನೇನು? ತರುಣನು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದನೆಂದು ಆ ಮನುಷ್ಯನುತನ್ನ ಡೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ತರುಣನು ಆ ಹಾಳು ದೇವಾಲಯದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ದೂಡಿ ಅಯ್ಯೋ! ಸತ್ತೇ! ಎಂದು ದೇವಾಲಯದ ಬಾಗಿಲೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟನು.

ತರುಣನ ಆರ್ತನಾದ! ಹಾಗೂ ದೇವಾಲಯದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಳಗಿದ್ದ ವೀರಪ್ಪನು ಬಾಗ್ರತಿಯಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನೂ, ಹೊರಗೆಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಡೊಣ್ಣೆಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಆ ಡೊಣ್ಣೆಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು ದರ್ಪಯುಕ್ತವಾದ ಮಾತಿನಿಂದ:—ಎಲೈ ಯಾವನು ನೀನು? ಈತನನ್ನು ಹೊಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿರುವೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ವೀರಪ್ಪನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಓಡಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನಿವಾರ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತು. ಆತನು ಕೋಪದಿಂದ:—ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ನೀನು ಯಾರು? ಈತನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಹೊಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವೆನು, ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ದೇವಾಲಯದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹವಣಿಸಲು, ವೀರಪ್ಪನು ಆತನು ದೇವಾಲಯದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದಂತೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಅಡ್ಡನಿಂತು:—ಎಲೋ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗು, ಎಂದು ಗರ್ಧರಿಸಿದನು.

ಡೊಣ್ಣೆಯ ಮನುಷ್ಯನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ವೀರಪ್ಪನನ್ನು ಕಣ್ಣು ಕೆಕ್ಕರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತ:—ಛೇಷಕಾ! ಈತನನ್ನು ನಾನು ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿಯೇ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಮಾಡುವದೇನು? ಈತನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀನು ಕೊಡುವೆಯಾ? ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಬಂದನು.

ಈತನು ಬೆದರಿಕೆಯ ಮಾತಿಗೆ ಬಗ್ಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ವೀರಪ್ಪನು ಒಳಗಿದ್ದ ನೇವಕನನ್ನು ಕರೆದು, ಎಲೋ ಕಾಳ:—ಈ ನೀಚ ಮನುಷ್ಯನು ಪಾಪ! ಈ ಬಡತರುಣನನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವನು. ಸ್ವಾ-

ನೀತನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರೂ ಈ ನೀಚನು ಕೇಳದೆ ನಮ್ಮ ಈ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಈ ತರುಣನನ್ನು ಹೊಡೆಯುವೆನೆಂದು ಛಲಹಿಡಿದು ಪುಂಡಾಟಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಈತನನ್ನು ಈಗಲೇ ಅರ್ಧಚಂದ್ರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಓಡಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಕೂಡಲೆ ಕಾಳನು ಒಂದು ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ಆ ಆಗಂತುಕ ದೊಣ್ಣೆಯ ಮನುಷ್ಯನು ವೀರಪ್ಪನನ್ನೂ, ಕಾಳನನ್ನೂ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬಯ್ಯುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲ್ತೆಗೆದನು. ಆತನ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಾಳನೂ ಓಡಿದನು.

ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಹೋದ ಬಳಿಕ ವೀರಪ್ಪನು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಆ ತರುಣನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಆತನನ್ನು ಕುರಿತು:—ಎಲೋ! ನೀನಾರು? ಆ ಮನುಷ್ಯನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಬಂದುದೇಕೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆ ತರುಣನು:—(ದೀನ ಸ್ವರದಿಂದ) ಸ್ವಾಮಿ! ನಾನೊಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷು ಕನು ನನಗೆ ಮನೆಮಾರುಗಳಾವವೂ ಇಲ್ಲ. ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಗಾಗಿ ಊರೂರು ಆಲೆಯುತ್ತಿರುವೆನು. ಇಂದು ದೆಳಿಗೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಆತನು ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗದೇಕೆಂದು ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೋಟೊಂದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಕೋಟಿನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕದ್ದೆನು. ಹಣವೆಂದರೆ ಹಣವೂ ಬಾಯ್ಪಿಡುವದಂತೆ? ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಪುನಃ ಒಂದು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ತನ್ನಾಕೋಟಿನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ನೋಟಿಲ್ಲದಿರಲು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ನಾನರಿಯೆನೆಂದು ಹೇಳಲು ಆತನು ಕೋಪದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ನಾನು ಹೆದರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡತೊಡಗಿದೆನು. ಆತನು ನನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದನು. ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೃಪೆಯಿಂದ ನನ್ನ ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಯವು ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ನಾನಿಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆನು.

ತರುಣನ ಪೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ವೀರಪ್ಪನು ಕ್ರೂರ ಕಳ್ಯನಾದರೂ ಆತನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕನಿಕರ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಆತನು ಪುನಃ:—ಎಲೋ, ಇನ್ನು ನೀನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆ? ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು?

ತರುಣ:—ದಯಾಳುಗಳೇ, ನನ್ನ ಹೆಸರು ಚೆನ್ನ! ನಾನಿನ್ನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿ? ಆ ಮನುಷ್ಯನ ದೊಣ್ಣೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತುತ್ತಾಗದಂತೆ ತಪ್ಪಿಸಿದ ತಾನೇ ಇನ್ನು

ಮುಂದೆಯೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಈಗಲೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ ಇರನು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿನ ಇರುವೆನು ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವೆನು. ನನಗೆ ತಾವೇ ಜೀವದಾನ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ತಾವೇ ಧನಿಯರು, ಎಂದು ಆತನ ಕಾಲ್ಗಿರಗಿದನು.

ತರುಣನ ಈ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ವೀರಪ್ಪನ ಮನಕರಗಿ:—ಎಲೋ, ನೀನಿಲ್ಲೇ ಇರು, ಎಂದನು.

ತರುಣನು ವೀರಪ್ಪನು ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟುದುಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ವಿನಯದಿಂದ:—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನಿನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾದದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕನಾಗಿರುವೆನು. ಇದೋ ಈ ನೋಟನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂದು ತಾನು ಕದ್ದುತಂದ ನೋಟನ್ನು ವೀರಪ್ಪನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ಆಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾಳನು ಬಂದನು. ವೀರಪ್ಪನು ಆತನನ್ನು ಕುರಿತು:—ಕಾಳ, ಈ ತರುಣನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಗೆ ವೇಟಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಒರುತ್ತೇನೆ ನೀನೂ, ಈ ತರುಣನೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ವೀರಪ್ಪನು ಹೊರಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಕಾಳನು ಆ ತರುಣನ ಸಂಗತಿಯ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಆತನುಮೊದಲು ವೀರಪ್ಪನಿಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ತನ್ನ ಆತ್ಮವೃತ್ತವನ್ನು ಕಾಳನಿಗೂ ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಕಾಳನು ಕನಿಕರ ಪಟ್ಟು:—ತಮ್ಮಾ ನೀನಿಲ್ಲೇ ಇರು ನಮ್ಮ ಧನಿಯರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂತಹ ಘಟನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಡೆದು ಹೋಗುವವು. ಇಂತಹ ಮಹನೀಯರ ಸೇವಕನಾಗಲು ನೀನೇಷ್ಟು ಸುಕೃತ ಮಾಡಿದ್ದೆಯೋ? ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರ ಆಶ್ರಯವು ನಿನಗೆ ದೊರೆತಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಬಳಿಕ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಹರಬಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು.

೧೧ ಘಂಟೆಯಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋದವರು ಬಾರದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾಳನಿಗೂ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ಆತನು ಜನ್ನನನ್ನು ಕುರಿತು:—ತಮ್ಮಾ, ನೀನಿಲ್ಲೇ ಕಾದು ಕುಳಿತಿರು. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಒರುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಕಾಳನು ಹೊರಟು ಹೋದ ತರುವಾಯ ಚನ್ನನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎದ್ದು ಆ ದೇವಾಲಯದ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೈಸಾಲೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು.

ಪ್ರಿಯವಾಚಕರೇ, ಆ ದೇವಾಲಯದ ಪರಿಚಯವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುವೆವು ದೇವಾಲಯವು ತೀರಾ ಬೇರ್ಣಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಂದಿತ್ತೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ? ದೇವಾಲಯದ ಸುತ್ತಲೂ ವೊದಲಿಗೆ ಬಲವಾದ ಚಂದ್ರಸಾಲೆ ಇದ್ದು ದೇವರೆದುರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲಿದೆ. ಈಗ ಆ ಕೈಸಾಲೆಯೆಲ್ಲವೂ ಮುರಿದು ಬಿದ್ದು, ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿದಿದೆ. ಉಳಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳೂ, ಬಿದಿರು ಮೆಳೆಗಳೂ ಬೆಳೆದು ಹೋಗಿದ್ದವು. ಈಚೆಗೆ ವೀರಪ್ಪನು ಮುರುಕಳಿಗೆ ಬಂದ ಆ ಕೈಸಾಲೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಿಲನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದನು. ದೇವಾಲಯದ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಡುಬೆಳೆದು ಹೋದುದರಿಂದ ಅದು ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ವೀರಪ್ಪನೂ, ಆತನ ಜೊತೆ ಗಾರರೂ ಆದೇ ಕೈಸಾಲೆಯ ಅವಶಿಷ್ಟ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಕೈಸಾಲೆಯ ಕೋಣೆಗೆ ಹಾಕಿದ ಕೀಲಿಯನ್ನು ಚನ್ನನು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ತೆರೆದು ಕೋಣೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಆತನು ಕೋಣೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ನೆಲದೊಳಗೆ ಒಂದು ಬಾಗಿಲು ಇದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಬೀಗವು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಚನ್ನನು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡಲು ಅದೊಂದು ಸುರಂಗ ಅಥವಾ ನೆಲದೊಳಗೆ ಇಳಿದು ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದ್ದಿತು. ಚನ್ನನು ಅದರ ಬಾಗಿಲನ್ನು ವೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಹಾಕಿ ಕೀಲಿಯನ್ನು ಜಡಿದು ಆ ಕೋಣೆಯ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಕವಾಟಿನ ಬಾಗಿಲನ್ನೆಳೆದನು. ಕಳ್ಳರು ಅದಕ್ಕೆ ಕೀಲಿಯನ್ನು ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಆ ಬಾಗಿಲು ಸರಕ್ಕನೆ ತೆರೆಯಿತು. ಅದರಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದವು. ಚನ್ನನು ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗೆದು ನೋಡ ಹತ್ತಿದನು. ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡಿ ಚನ್ನನ ಮುಖವು ಹರ್ಷದಿಂದ ವಿಕಾಸವಾಯಿತು. ತಾನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವು ಸಾಧಿಸಿತೆಂಬುದು ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲುಂಟಾದ ಆನಂದದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗತೊಡಗಿತು. ಆತನು ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಇರಿಸಿ, ಆ ಕವಾಟಿನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ವೊದಲಿ

ಸಂತೆಯೇ ಹಾಕಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನಿಕ್ಕಿ ಬೀಗವನ್ನು ಹಾಕಿ ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೆಲ್ಲಿಯೋ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರಿಯದವನಂತೆ ಕುಳಿತನು.

ಪ್ರಿಯವಾಚಕರೇ, ಚನ್ನನ ವರ್ತನವನ್ನು ನೋಡಿ ಆತನು ನಿಜವಾದ ಭಿಕ್ಷು ಕನಾಗಿರದೆ ಯಾವನೋ ಓರ್ವ ತಂತ್ರಗಾರನಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು, ನೀವು ಆತನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಕುತೂಹಲಪಡುತ್ತಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು, ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಡವಲಾರರು. ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಸಾಹೇಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜವಾನನ್ನು ಬೇಡಿ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದ ನರಸಿಂಗರಾಯನೇ ಚನ್ನನ ವೇಷವಹಾಕಿ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೇರಿ ವೀರಪ್ಪನ ಮನಕರಗುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿ ನೋಟುಗಳ ನಂಬರಿಸ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೆಗೆದ ಹಾಕಿದನು. ಆತನ ಈ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನೆನ್ನುವಿರಿ? ಇರಲಿ.

ಇತ್ತ ಹೊರಗೆ ಹೋದ ಕಾಳನು ಬಂದನು. ಮುಂದೆ ಕೆಲಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ವೀರಪ್ಪನೂ ಬಂದನು. ಆ ಮೂವರೂ ಹರಬಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತ ಕುಳಿ ತಿರಲು, ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಶೋಧಕ್ಕೆ ಹೋದ ರಘು, ಹಾಗೂ ರಜಕ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಬಂದರು. ತನ್ನ ಯುಕ್ತಿಯು ನಾಟತೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸದಾಶಿವನು ಬಂದನು. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಚನ್ನನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರವುಂಟಾಯಿತು.

ಬಳಿಕ ರಜಕನೂ, ರಘುವೂ ತಾವು ಹೋದ ಕಾರ್ಯವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೋಟೆಲ್ಲಿನ ಮ್ಯಾನೇಜರನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಇಲ್ಲದಂತಾದದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ವೀರಪ್ಪನಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಆಗ—

ಸದಾಶಿವ:—ನಮ್ಮ ವಿಷಯಕ್ಕೂ, ಹೋಟೆಲ್ಲಿನ ಮ್ಯಾನೇಜರನಿಗೂ ಸಂಬಂಧವೇನು? ನಿಮ್ಮ ಸಂದೇಹವು ಇನ್ನೂ ನೀಗದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದಾವರ್ತಿ ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೋಧಿಸೋಣ! ನಮ್ಮವರು ಪುನಃ ಬೆಳಗಿನಂತೆಯೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಘಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾದಿರಲಿ. ಒಂದುವೇಳೆ ನಾನು ಬರೆದ ಆ ಪತ್ರವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨ ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಡೆಲಿವರಿಯಾಗಬಹುದು; ಆದುದರಿಂದ ಆಗಲಾದರೂ ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಸಮಾಚಾರವು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೋ? ಇಲ್ಲವೋ? ನೋಡೋಣ!

ಸದಾಶಿವನ ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದರು. ಸದಾಶಿವನು ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಉಳಿದವರು ಆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ಭೋಜನ ಮಾಡಿದರು. ಪುನಃ ರಜಕನೂ, ರಘುವೂ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ವೀರಪ್ಪನೂ, ಕಾಳನೂ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೋ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಚನ್ನನೂ ಬೃನೇ ಉಳಿದನು.

೪ ಘಂಟೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಆಗ ಜೋರ ಕೂಟದವರ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ರಜಕನೂ, ರಘುವೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ಹೋದಾಗ ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಸುದ್ದಿಯೇನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜೋರರೈವರೂ ಸೇರಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಚನ್ನನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಗ್ಗಿ, ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೋರಗೊಡದೆ ಒಳ್ಳೇ ವಿನಯದಿಂದ ವೀರಪ್ಪನನ್ನು ಕುರಿತು:-
 “ಧನಿಯರೇ, ನಾನು ಭಿಕ್ಷು ಕನು-ತಿರುಗಾಡಿದವನು. ಈಗ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೇ ಕುಳಿತು ಬೇಸರ ಬಂದಿದೆ. ಪೇಟೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ಆಡ್ಡಾಡಿ ಬರುವೆನು. ಆಪ್ತನೇ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ವೀರಪ್ಪನಿಗೆ ಚನ್ನನ ವಿನಯಾದಿ ನಡತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆತನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯತ್ತನ್ನವಾಗಿದ್ದಿತು. ಕೇವಲ ೬-೭ ಘಂಟೆಯ ಪರಿಚಯದಿಂದಲೇ ಚನ್ನನು ವೀರಪ್ಪನ ನಂಬಿಗೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ವೀರಪ್ಪನು ಆತನಲ್ಲಿ ಸಂತಯ ಪಡೆದ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ:-ಹೋಗಿ ಬೇಗ ಬಾ; ಎಚ್ಚರಿಕೆ! ನಮ್ಮ ಈ ಬಿಡಾರದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಡ! ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದನು.

ಚನ್ನನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ದೇವಾಲಯದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ತಾನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮಾಯವಾದನು.

(೧೨)

ಸೂಪರಿಂಡೆಂಟರು ಬಂಗ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೋ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಂದಿತು. ಆಗ ಸಾಹೇಬರು ಆನಂದದಿಂದ ಬನ್ನಿರಿ ನರಸಿಂಗರಾಯರೇ, ಎಂದು ನುಡಿದು, ಅವರ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದರು. ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಬಂದು ಕುಳಿತನು. ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಒಬ್ಬ ಪೋಷ್ಕ ಮನ್ನನು ಬಂದು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟನು. ಸಾಹೇಬರು ಅದನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಂತೆ ಸಂಗತಿಯಿದ್ದಿತು.

ನರಸಿಂಗರಾಯನೇ, ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ನೀನು ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪತ್ತೆಗೆ ಬಂದಿರುವುದಾದರೆ ನೆಂದಿಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಾರೆ. ನೀನೀಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಿಯಾಗಲಾರೆ, ಮ್ಮನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಆಪತ್ತಿಗೊಳಗಾಗುವದಂತ ನನ್ನೊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ಹಿತ ಸನಕ್ಕೆ ನೀನು ಕಿವಿಗೊಡದೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಮುಂದರಿಸಿದರೆ ಆಗ ಎರಡು ನಮ್ಮ ಸಾಹಸವನ್ನು! ಹೆಚ್ಚೇಕೆ? ನೀನು ಜೀವದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಓಡಿರಿಗೆ ಹೋಗಲಾರೆ! ಎಚ್ಚರಿಕೆ? ಇತಿ ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪಿನ ಹಿರಿಯ.

ಪತ್ರದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನರಸಿಂಗರಾಯನು ನಕ್ಕು ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಈಗಲೇ ಆ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಮುತ್ತಿ ಅವರನ್ನು ಸ್ತಗೀರು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ನುಡಿದು ಅವರಿಗೆ ತಾನು ತಂದಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಈ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಾಹೇರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರು ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಧೈರ್ಯ-ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೊಗಳಿ ಕೂಡಲೆ 'ಇನ್ನಪೇಕ್ಷರರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯನ್ನಿಕ್ಕುವ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು.

+ + + + +

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಗರಾಯನೂ-ಸಾಹೇಬರೂ ಆ ಹಾಳು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇನ್ನಪೇಕ್ಷರರಿಗೆ ದೇವಾಲಯದ ಸುತ್ತಲೂ ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕಾವಲಿರಿಸಿ ಹೇಳಿ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಾರುವಾಡಿದ ರಿವಾಲ್ವರುಗಳು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸದ್ದಾಗದಂತೆ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲವನ್ನು ತೆರೆದು ಒಳಗೆ ಸಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೈಸಾಲೆಯ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ಇಕ್ಕಟ್ಟು ಒಳಗಿನಿಂದ ಅಗಳಿಯನ್ನು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಕೋಣೆಯೊಳಗಿನ ನೆಲೆಯನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರ ಗುಪ್ತಾಲೋಚನೆಯು ನಡೆದಿತ್ತು. ನರಸಿಂಗರಾಯನೂ-ಸಾಹೇಬರೂ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಒಳಗೆ ಕಳ್ಳರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಾತುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಸದಾಶಿವ:—ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಒಂದುದು ಸುಳ್ಳಾಯಿತಷ್ಟೇ? ಇನ್ನೇನು ತುಗೆ ಭಯ?

ವೀರಪ್ಪ:—ನನಗೇಕೋ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೃತ್ಯವು ಗುಪ್ತ:

ವಾಗದೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ.

ಸದಾಶಿವ:—ಮಿತ್ರರೇ, ನೀವೇಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಯಪಡುತ್ತಿರುವಿರಿ? ಇಡೀ ದಿವಸವಾದರೂ ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಸಮಾಚಾರದ ಒಂದಕ್ಷರವೂ ಗೊತ್ತಾಗದಿರಲು, ಆತನು ಬಂದುದು ಸುಳ್ಳೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲಾ? ನನ್ನಿಗುಪ್ತಾಗಾರವನ್ನು ಅದಾವ ಪೋಲೀಸಿನವನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವನು? ನೀನು ಸುಮ್ಮನೇ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಸಂಶಯವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಭಯಪಡುತ್ತಿಗಿರುವಿರಿ. ನರಸಿಂಗರಾಯನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಆತನ ಸಮಾಚಾರ: ಇಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಚಾ, ಚು, ಆದರೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಷ್ಟೆ? ನೀವೇ ಹೇಳಿ.

ವೀರಪ್ಪ:—ಆದೇನೋ ನಿಜ; ಆದರೆ ಹೋಟೆಲಿನ ಯಜಮಾನನು ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಬಂದಿರುವನೆಂದು ಹೇಳಿರುವನಲ್ಲ!

ಸದಾಶಿವ:—ಹೋಟೆಲಿನ ವ್ಯಾಜರನು ಆತನು ನರಸಿಂಗರಾಯನೇ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆತನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವನು ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಮಿತ್ರನಾಗಿರಬಹುದು. ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಈ ಮಿತ್ರನಿಗೆ ತನ್ನ ನೆನಪಿಗಾಗಿಯೋ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೋ ಆ ಕಾರ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆತನು ನರಸಿಂಗರಾಯನೇ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂದು ನಾವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಆ ವಿಷಯವು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಿತು.

ವೀರಪ್ಪ:—ಮಿತ್ರರೇ, ಆದುದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೇನುಮಾಡೋಣ?

ಸದಾಶಿವ:—ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಭಯ! ಆದರೆ ಆತನು ಬಂದುದು ಸುಳ್ಳಾದ ಮೇಲೆ ನಮಗೇತರ ಭಯ? ಆದರೂ ನಾವು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ನಾಳೆಯೋ ನಾಡಿದ್ದೋ ರಜಕನು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಗದುಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ. ಆ ಬಳಿಕ ಮುಂದಿನ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸೋಣ. ಒಂದುವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಪತ್ತೆಗೆ ಬಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ರುಜುವಾತು ಬೇಕಷ್ಟೇ? ಆ ನಂಬರಿನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದಿರಷ್ಟೇ?

ವೀರಪ್ಪ:—(ಗಾಬರಿಯಿಂದ) ಹಾ! ಇಲ್ಲ! ಮರೆತೇ ಹೋಯಿತು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸುಡಬೇಕೆಂದು ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಸಾಟಿನಲ್ಲಿರಿಸಿದ್ದೆನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಭಿಕ್ಷುಕ ತರುಣನ ಗಲಾಟೆಯಾಗಲು ಆ ಗದ್ದಲದಲ್ಲಿ ಅದರ ನೆನಪೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ವೇಟಿಗೆ ಹೋದೆನು. ರಘೂ, ಹೋಗು ಆ ಕಸಾಟಿ

ನಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ, ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಸಮಕ್ಷಮ ಅದನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಡೋಣ.

ಸದಾಶಿವ:—ಮಿತ್ರರೇ, ಅದೆಂತಹ ಮರವು. ನಿಮ್ಮ ಮರೆವಿಕೆಯಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ದಿನ ಶ್ರಮಪಟ್ಟುದೂ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವ ಸಂಭವ ಬಂದರೆ ಆಗೇನು ಗತಿ? ನನ್ನೂ ಕಾರಸ್ಥಾನಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಯಲಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಪುಸ್ತಕವು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸುಡಬೇಕು.

ರಘುವು ಕಪಾಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎತ್ತಿ ಮಗುಚಿದನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅದೆೊಂದು ಪುಸ್ತಕವು ಆತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆ ಪುಸ್ತಕವು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ತಾನೆ ಆತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು? ಆತನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ 'ಇಲ್ಲಿ ಆ ಪುಸ್ತಕವಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದನು.

ಇವರ ಸಂಭಾಷಣವನ್ನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತ ಹೊರಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ನರಸಿಂಗರಾಯನು 'ಆ ಪುಸ್ತಕ ಇಲ್ಲಿದೆ' ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಒದ್ದು ಮುರಿದು, ಇಬ್ಬರೂ ಒಳಹೊಕ್ಕರು. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ರಘುವಿನ ಎದೆಯೊಡೆದು ಆತನು ಭಯದಿಂದ ಕಂಪಿಸುತ್ತಾ ಅಯ್ಯೋ ಸರ್ವನಾಶವಾಯಿತು, ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ನೆಲೆಮನೆ ಯೊಳಗೆ ಹಾರಿದನು.

ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಒಳಹೊಕ್ಕೊಡನೆಯೇ ಒಂದು ಸಿಕ್ಕು ಹಾಕಲು, ಹೊರಗಿದ್ದ ಪೋಲೀಸಿನವರಲ್ಲಿ ಬಲಿಷ್ಠರಿಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗಧಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿಂತರು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಕೈಸಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು.

ಹೊರಗಿದ್ದ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಒಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಕಳ್ಳರ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಲಕ್ಷ ಮಾಡದೆ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿ ಅವರೆಲ್ಲರ ಡೋಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕಸಿದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಕೈ-ಕಾಲಿಗೆ ಬೇಡಿಯನ್ನು ತೊಡಿಸಿದರು.

ಆಗ ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಮುಂದೆ ಒಂದು ನಗುತ್ತಾ:—ಸದಾಶಿವಯ್ಯ ನವರೇ, ನಿಮ್ಮ ಚಾತುರ್ಯವೆಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ನರಸಿಂಗರಾಯನು ಬಂದುದು ಸುಳ್ಳಷ್ಟೆ? ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತೇ? ನರಸಿಂಗರಾಯನೇ ಬಂದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಹಿಡಿದನೆಂಬುದು? ನಾನೇ ನರಸಿಂಗರಾಯನು ತಿಳಿಯಿತೇ? ಎಂದನು.

ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಮರ್ಮಭೇದಕ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸದಾಶಿವನಿಗೆ ಬಲು

ವ್ಯಥೆಯಾಯಿತು. “ತಾನು ದುಡುಕಿ ವೇದ (ಸಹೋದನೆಂದು ಕೊಂಡನು)” ಉಳಿದವರಂತೂ ಭಯದಿಂದ ಮುಂದುಗಾಣದೆ ಹೌಹಾರಿ ಕುಳಿತರು.

ಸುಪರಿಂಚೆಂಟರು:—ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸ್ವೇಶನ್ನಿಗೆ ಹಿಡಿದೊಯ್ದು ಲಾಘವ್ವಿನಲ್ಲಿಡುವಂತೆ ಸಹ ಇನಸ್ವೇಕ್ವರನಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು. ಒಡನೆಯೇ ಕೇಳಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅವರೈವರನ್ನೂ ಸ್ವೇಶನ್ನಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು.

ನರಸಿಂಗರಾಯನೂ, ಸುಪರಿಂಚೆಂಟರೂ ಉಳಿದವರೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗುಪ್ತ ಗೃಹವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ವೀರಪ್ಪನು ಮಾಡಿದ ಎಷ್ಟೋ ಕೊಲೆ-ಸುಲಿಗೆಗಳ ಗುರುತುಗಳೂ, ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ದೊರೆತವು. ಆ ಗುಪ್ತ ಗೃಹದಲ್ಲೊಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿದ್ದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಗುರುನಾಥರಾಯನ ನೋಟಿನ ಕಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು, ಆ ದೇವಾಲಯದ ಹೆಜ್ಜಾಗಿಲಿಗೆ ಬೀಗವೊಡೆದು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕಾವಲಿರಿಸಿ, ಸ್ವೇಶನ್ನಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಸ್ವೇಶನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸದಾಶಿವನು “ತಾನು ಇಷ್ಟು ದಿನವೂ ಮಾಡಿದ ಶ್ರಮವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿ ನೋಡಲು ತಾನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಈ ಕೃತ್ಯವು” “ಪ್ರಥಮಗ್ರಾಸೇ ಮುಕ್ತಿ ಕಾಪಾತೇ” ಎಂಬಂತೆ ಹೊರಬಿದ್ದು ಕ್ಯಾಾಗಿ ತನ್ನ ದುರ್ಬಲವನ್ನು ಕುರಿತು ತನ್ನ ದುಡುಕುತನದ ಅವಿವೇಕಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಹಳಿದುಕೊಂಡನು. ವೀರಪ್ಪನು ಸದಾಶಿವನ ಮಾತಿನಂತೆ ತಾನು ನಡೆದು ಕೊನೆಂದು ಮನದಲ್ಲೆಯೇ ತನ್ನ ಕೃತಕರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸದಾಶಿವನನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಉಳಿದ ಮೂವರಂತೂ ತಮ್ಮ ಹಾಡೇನಾಗುವದೋ ಎಂದು ಭಯದಿಂದ ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮರುದಿನವೇ ಸೂಪರಿಂಚೆಂಟನಾಹೇಬರು ಹೋಟೆಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರನಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೀಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಗೊಳಿಸಿದವೆಂದು ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಆತನ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡರು. ನಾಹೇಬರೇ, ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಆತನೇನು ಹೇಳುವನು? ಆತನು ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡದೆ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಆ ದಿನವೇ ಸೂಪರಿಂಚೆಂಟರೂ ನರಸಿಂಗರಾಯನೂ ಕಳ್ಳರೈವರನ್ನೂ ಕೃಷ್ಣನಗರಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಕೇಸನ್ನು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರಿಸಿದರು.

ಮುಂದೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ನರಸಿಂಗರಾಯನಿಗೆ ಬಹು ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಪತ್ತೇದಾರ ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಗೌರವವು ಆಗತೊಡಗಿತು. _____

ಸಮಾಪ್ತ.

کرتھیہ صاحب

۱۔ اگر میں غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا تو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا۔

۲۔ اسامہ جاہلیہ تھا نہ یہ کہ وہ جو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا تو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا۔

۳۔ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا تو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا۔

۴۔ اسامہ جاہلیہ تھا نہ یہ کہ وہ جو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا تو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا۔

۵۔ اسامہ جاہلیہ تھا نہ یہ کہ وہ جو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا تو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا۔

۶۔ اسامہ جاہلیہ تھا نہ یہ کہ وہ جو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا تو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا۔

۷۔ اسامہ جاہلیہ تھا نہ یہ کہ وہ جو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا تو غلبہ علی بن ابی سفیان کا نہیں کرتا۔

ಶ್ರೀ ಶೇಷಾಚಲ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ

ಈ ಮೂರೂ
ಪುಸ್ತಕಗಳು }

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು

{ ತಾ|| ೨೫ನೇ ಜುಲಿಯಿಗೆ
ರವಾನಿಸಲ್ಪಡುವವು.

೧ ಚಂದ್ರಕಾಂತ: — ಸುಮನೋಹರವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ. ಕ್ರೌನ ಪುಟ ೧೫೦ ಬೆಲೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೨ ಶ್ರೀ ಟೀಂಬೇ ಮಹಾರಾಜರು: — ಗದ್ಯ-ಪದ್ಯಯುಕ್ತವಾದ ಅತ್ಯಂತ ಜೋಡಪ್ರದ ಚರಿತ್ರ. ಕ್ರೌನ ಪುಟ ೧೬೮ ಬೆಲೆ ೧೦ ಆಣೆ.

೩ ಸತ್ಯಮೇವಜಯತೆ: — ೨ನೇ ಪುಲಿಕೇಶಿಯು ಕಾಲದ ಹೃದಯಂಗಮ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ. ಕ್ರೌನ ಪುಟ ೧೮೦ ಬೆಲೆ ೧೨ ಆಣೆ.

ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಮ. ಆ. ಕಳಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಮೂರೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಟಪಾಲ ಖರ್ಚಿನ ೫ ಆಣೆ ನಾವೇ ವಹಿಸಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರರ ಮೂಲಕ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಆಲ್ಲದೆ ಈ ಮೊದಲಿನ ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಕಾಯಂ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೂ ಟಿ. ಐ. ನಾವೇ ವಹಿಸಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಮೂರೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಿಗನೆ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಗೆ ಕಾಯಂ ಗ್ರಾಹಕರಾಗಿ ಆರ್ಡರು ಕಳಿಸಿರಿ.

ಭಿ. ಪ. ಕಾಳೆ,

ತಾ|| ೧೨-೨-೧೯೩೨

ಮ್ಯಾ. ಶ್ರೀ. ಶೇ. ಗ್ರ. ಆನಂದವನ.

ಕಂಕಣಚೋರ — ಮನೋಹರವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ
೨ನೇ ಅವೃತ್ತಿ ಬೆಲೆ ೧ ರೂ ೪ ಆಣೆ

ಹಂಸಾ — ಸುಮನೋಹರವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ ಬೆಲೆ ೧| ರೂ.

ಮರಾಟರೂ-ಇಂಗ್ಲಿಷರೂ — ೧-೨ ಭಾಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಲೆ ೧| ರೂ

ಶ್ರೀ ಸಮರ್ಥ ರಾಮದಾಸರು — ಇವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯು
ಬೆಲೆ ೧ ರೂ ೨ ಆಣೆ

ದಾಸಬೋಧ — ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪುಟ ೮೩೦
ಬೆಲೆ ೬ ರೂಪಾಯಿ

ತುಕಾರಾಮ ಬುನಾ — ಇವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯು ಬೆಲೆ ೧ ರೂ

ಭಿ. ಪ. ಕಾಳೆ, ಆನಂದವನ.

